

PASKAI LÁSZLÓ bíboros érsek, prímás:

II. JÁNOS PÁL PÁPA KÖSZÖNTÉSE

A katolikus Egyház tisztelettel és imádságos lélekkel emlékezik arra, hogy húsz évvel ezelőtt, 1978. október 16-án a bíborosi testület Karol Wojtyła krakkói bíborost, választotta meg Szent Péter utódává, aki pápasága idejére a II. János Pál nevet vett fel.

Előttünk áll meghatározó egyénisége, hatalmas munkásságának még a legkiemelkedőbb eseményeit is nehéz volna felsorolni. Egyik fő küldetésének tekintette, hogy korszerűen megfogalmazott tanítással vezesse a híveket a II. Vatikáni Zsinat megújulásának az útján, és megóvja őket azoktól az áramlatoktól, amelyek korunk eltechnizálódott, szekularizált beállítottságával az autentikus keresztény életet veszélyeztetik. Tette ezt egyrészt határozott hűséggel ahhoz a tanításához, amelyet Jézus Krisztus és az apostoli hagyomány az Egyházra bízott. Másrészt a nagy nyitottság vezette korunk minden egészséges áramlata és kezdeményezése iránt, amelynek találó megfogalmazását adta a Magyar Katolikus Püspöki Karhoz intézett beszédében első magyarországi lelkipásztori látogatása alkalmával: „A Szentlélek mindig Új utakat sugall és ezt azokon az embereken keresztül teszi, akik mélyen megélik hitüket. A mi feladatunk az, hogy elfogadjuk az idők jeleit, és Szent Pál tanácsa szerint az evangélium fényénél ítéljük meg azokat: „Vizsgáljátok felül mindent, a jót tartásátok meg” (Tesz 5,21).

A pápai szolgálat új stílusát vezette be azzal, hogy fáradhatatlanul felkereste a híveket az egész világon. Mint Róma püspöke folytonosan látogatta római egyházmegyéjének a plébániáit, lelkipásztori utazásai során pedig bejárta az egész világot. Utazásainak belső szándéka a Péternek adott megbízatás teljesítése volt, hogy valamennyi keresztény testvérét megerősítse a hitben (vö. Lk 22,23) Ezzel a várakozással és igénnyel gyűlnek köréje a hívek százezres, sőt milliós tömegekben.

Mi magyarok örömmel emlékezünk arra, hogy két alkalommal köszönthettük őt hazánk földjén. Külön jelentősége volt a szabadság elnyerése után az 1991. évi lelkipásztori látogatásának, amikor az ország több városában megfordult. Emlékezetünkben megőrizzük, hogy augusztus 20-án a Hősök terén vele együtt újítottuk meg a Szent Istváni felajánlást a Magyarok Nagyszombatjának. Nagy örömmel köszöntöttük őt 1996-ban Pannonhalmán a monostor alapításának ezredik évfordulóján és az azóta boldoggá avatott Apor Vilmos vértanú győri püspök városában.

Számunkra külön kitüntetés a nemzetünk iránti megbecsülése és szeretete. Jól ismeri a magyar történelmet, a lenyelveket és magyarokat összekapcsoló történelmi eseményeket, személyeket, szenteket. Amikor készült magyarországi lelkipásztori látogatására, hosszú időn keresztül tanulta és gyakorolta nyelvünk kiejtését, hogy saját nyelvünkön szólhasson hozzánk. Ezt a megbecsülést hálás lélekkel köszönjük.

Az egyetemes Egyház pásztori szolgálatának huszadik évében az élete ellen elkövetett majdnem végzetes merénylet következtében, a sokféle súlyos betegsége miatt ma egy törékeny testű, nehezen járó, idős emberre tekintünk fel. Még megszámlálhatatlan tömeg gyűlkezik köréje, aki látni és hallani akarja őt. Az egész világon ő a legismertebb és legnépszerűbb ember, és ami ennél is többet jelent, ő az egész világon a legnagyobb erkölcsi tekintély.

Hálát adunk Urunknak, hogy Egyháza egyetemes pásztorává ilyen kiváló személyt választott. Kérjük, hogy kegyelmével kísérje minden munkáját, különösen is az Egyház felkészítését a 2000. jubileumi évre. Pápasága huszadik évfordulóján még buzgóbb lélekkel kérjük érte Isten áldását régi imádságunk szavaival: „Tartsd meg Isten Szent Atyánkat, Krisztusnak helytartóját!”

Budapest: 1998 augusztus

A NÁCIK PÁPA-RABLÁSI TERVE

A milánói katolikus egyetem Kortörténeti Évkönyvének legutóbbi számában meglepő dokumentumot közöl a náci azon tervéről, amely XII. Piusz pápa elrablására irányult. A comói és milánói fasiszta helytartók irattárából előkerült feljegyzésekből kiderül, hogy 1943-ban a náci birodalom végső leszámolásra készült az Egyházzal.

Ennek érdekében tervet dolgozott ki a Szentatya elhurcolására. Hogy mindez ne legyen túlságosan egyértelmű, olasz katonáknak öltözött SS-legények hatoltak volna be a Vatikánba és rögtön vérengzést kezdenek a kúriai tisztségviselők körében. A támadás „megakadályozására” a Hermann Göringről elnevezett páncélos hadosztály bevonul a tett színhelyére és a pápa biztonságának

szavatolására Németországba szállítja XII. Piuszt. Ezzel kezdetét vette volna a nagyszabású egyházüldözés.

A terv alighanem a comói fasiszta pártvezető aggodalmaskodásán bukott meg, ő ugyanis nemzetközi felháborodástól tartott a pápa elrablása esetén. A Kortörténeti Évkönyvben megjelent dokumentumban a náci vezetők a fasiszta legelszántabb ellenségének minősítik a katolikus egyházat. Az iratokból kiderül, hogy Ildefonso Schuster milánói bíboros ellen is „végső leszámolás” készült, mert a főpap már 1938-ban magára vont a fasiszta rendszer haragját, miután nyíltan ostromozta a faji törvényeket és a náciizmust a bolsevizmussal egyenértékű nemzetközi veszélyként említette.

MGY

Imaszándékok

Októberre

1.

Imádkozzunk, hogy ahol a keresztények az isteni „Igét” felfedezik, abban megtalálják a Szentlélek működését.

Nagyon gyakran előfordul az életben, hogy emberek alkotnak műveket, amelyekben közvetve vagy közvetlenül a Szentlélek is megtalálható valamilyen formában. Több esetben nélkül, hogy az író, vagy a szereplő, esetleg a rendező erről tudomást szerezne. A Szentléleknek nincs szüksége arra, hogy befolyása nyilvánosságra kerüljön, avagy megfelelő értékelésre tegyen szert. Elegendő s egyben célja az, hogy aki olvassa, nézi vagy hallgatja a művet, értelmével felfogja az isteni üzenet indítását. Másképp: az isteni indítás üzenetét. S ha felfogja, igyekezzen gondolataiba, meggyőződésébe továbbá tetteibe beépíteni, esetleg erről megfelelő helyen szólni is.

A mi feladatunk a fenti tény tudomásul vétele, majd a tudatos figyelés: hol és milyen módon szól hozzám a Szentlélek, mi a mondanivalója, vagy hogyan vár(hat)ja el valaminek a megvalósítását. Ily módon bizonyosan hamarabb felismerjük „rejtett” üzenetét, mintha eszünk ágába sem jut, hogy a mindennapi élet „egyszerű” történéseiben, emberek mondataiban található oly üzenetet, amely közvetlenül a Szentlélektől jön. Esetleg, ami Lélektől eltöltött emberi életéből fakad. Sok ember azért nem fedezi fel a Szentlélek állandó működését, mert nem gondol rá, hogy ilyen is van. Minden háború, gyűlölet, gonoszság... ellenére működik az isteni Lélek. Működése annyival szegényebb és eredménytelenebb, amennyit mi nem használunk fel indítá-saiból.

2.

A „Világmisszió Napja” segítse elő a missziós munka szellemi és anyagi támogatását, ezért imádkozzunk.

Európában, bármely hazában élünk is, a „Misszió” szónak különleges értelme és jelentősége van. Kicsit exotikus színezetű, mindenestre más, mint az általunk ismert egyházi felépítés pontosan meghatározott plébániák területével, munkájával, szokásaival, hagyományaival, erkölcsével, papjával (papjaival) és így tovább.

Missziós papok előadásaiából értesülünk egészen más helyzetekről, amiket legfeljebb elképzelni tudunk, de a helyi nehézségeket, azok súlyát nem érezzük saját életünkben. Nem fáj nekünk a hívek szegénysége; hogy a pap utak hiányában lóháton közlekedik a hegyvidéki több tucat falujában élő híveihez...

A „Világmisszió Napja” (nevezhetnénk a Missziók Világ-napjának is) feladata, hogy szolidaritást vállaljunk a kemény, kiellen sorsban élő, sorsukat mégis vállaló keresztényekkel. Szellemi és anyagi vonalon. A bensőséges imádság is egy lehetőség erre...

Fejős Ottó

CIVIS ROMANUS SUM

*(...) Római polgár vagyok.
Okmányomon a százszor is elárult
Krisztus-Király pecsétje ég, ragyog.*

*Az iskolás földgömbön rég kis ujjom
földrészeket suhant át perc alatt,
most az Isten földgömbjén járva,
[fújom
a tarka szappanbuborékot.*

*Nem percekben, még nem is száza-
[dokban,
de időtlenségben gondolkozok,
lábam pedig, ha vándorútra dobban,
mindég népek térkép-rajzán mozog.*

*Országom az ország-feletti Róma:
szűzek, mártírok, hitvallók derűt
virágnak itt, száll a szent aróma.
Az én országom ott van mindenütt.*

*Törvénytáram elfér egy nefeleics kis
szirmán, azért, hogy soha ne feledd:
„Szeresd az embert mind, ha mérget
[rejt is,
s szeresd az Istent mindenk felett!”*

*Az útjaim mind tiszta ölelések,
a népek közt úgy járok, mint követ,
a világtestvériség álma késhet
több ezredévet – s holnap eljöhethet...*

*Nincsen zsebem, tarisznyám kincsre,
pénzre,
egyetlen rejtéktárcám a szívem,
és bent az Isten forradalmi pénze:
a szeretet ragyog tündérien.*

*Némely országban megállok. Kitéárom
a karjaim: rügyezni kezdenek,
s mint mesebeli hősnőn fa-titánon,
a lombomon sok kék virág remeg.*

*És nem hiába vándoroltam, érzem.
Egy-egy országban megrázom
[magam,
a szél széthordja szirmaim zenésen,
s Isten felé megyek tovább vígan.*

Mécs László (1895-1978)

Jó hazafinak lenni nehéz, de nem lehetetlen. Széchenyi

BARTHA GYÖRGY (Budapest):

VÁLSÁGBA KERÜLHET-E A CIVILIZÁCIÓ A 2000. ÉV EURÓPÁJÁBAN?

Amikor a múlt század második felében vad egyházellenes kultúrharc tombolt Franciaországban, 1898-ban a párizsi Sacré Cœur bazilikában 111 vasutas ünnepélyes fogadalmat tett egyházúságuk mellett. Így született meg száz évvel ezelőtt a francia vasutasok katolikus egyesülete (UCCF). E példát más országokban is követték. Most a 11 ország résztvevői között először volt magyar, szlovák és fehérorosz küldöttség. (Molnár Ottó)

A kérdés tárgyalásánál két szempontot kell első sorban figyelembe vennünk. Az egyik, a válság jeleit a jelenben kell fellelnünk, a másik, az európai civilizációhoz szoros szálakkal kapcsolódik az észak-amerikai civilizáció, ezért azt mondhatjuk: ha az egyik válságba kerül, azt a másik sem tudja – fogja elkerülni.

A civilizációkat vallásuk, értékrendjük, életcéljuk, jogberendezésük, szokásuk, a házasságról, a családról alkotott felfogásuk, tradíciójuk és még sok tudat alatti tényező tartja fent.

A történelmi tapasztalat bizonyítja, hogy minden civilizáció saját értékének egyetemes értéként való terjesztésén dolgozik. Ideológiai, vallási hatások, életvitel, szokások, vagyis az emberi egzisztenciát gyökerében érintő kérdések átadása a cél. Ma e cél elérését a telekommunikáció, a médiák feletti uralom rafináltabbá teheti – tette –, de a cél megmaradt. Ha minden civilizációnak ez a törekvése, természetesen következik ebből az érintkezésbe kerülő civilizációk konfliktusa.

A sebezhető civilizáció

Az elmúlt évszázadban a civilizációk rendkívül sebezhetővé váltak a világot behálózó légi közlekedés, a turisztika, a kiterjedt nemzetközi kereskedelmi kapcsolatok, újabb az Internet és már hosszabb ideje a televízió által. Ide sorolható még a munkaerő fluktuáció és még sok egyéb korábban nem ismert hatás.

A sebezhetővé válás természetesen minden civilizációra vonatkozik. Sokszor előfordul, hogy valamely civilizáció értékes elemét adaptálni próbálják, ugyanakkor a honi környezetben a várt sikerek elmaradnak.

Egy magyar származású misszionárius 30 évig működött Japánban. Nyugdíjasként hazatelepült, így módos volt több időt együtt tölteni vele. Szerinte, aki fél vagy egy éves Japán tartózkodás után könyvet írt, csak felületes képet tud adni Japánról. Nem ismerheti a japán ember gondolkodásrendszerét, cselekedetét, magatartását alapjaiban meghatározó szellemét, attitűdjét. A látott dolgoknak belső összefüggését nem érti. Nem érti, mit miért kérdeznek, mondanak, tesznek. Elsajátításukhoz japánra kell válni, de ez csak évtizedek alatt lehetséges. A globalizáció megszállottjai nem veszik figyelembe, milyen súlyos konfliktusokat hordoz ez magában. Például a napjainkban bontakozó ázsiai „kis tigriseknek” pénzügyi válsága, amely az igen nagy számban érintettek miatt súlyos problémákat fog még felvetni. Az európai és amerikai tőzsdemanipulációk ellen speciális ázsiai szellemű védekezés van kialakulóban.

Mit mondanak a szociológiai felmérések?

A fentiek ismertetését elkerülhetetlennek tartjuk a kérdés „Válságba kerülhet-e a civilizáció a 2000. év Európájában” megválaszolásánál.

Alapvető tétel: minden civilizáció addig tud fejlődni és fenn maradni, egyensúlya addig szilárd, amíg a külső hatásokat és az annak nyomán létrejövő belső jelenségeket fel tudja dolgozni.

Úgy tudja beépíteni egyensúlyrendszerébe, hogy az lényegesen nem változik. Nézzük, hogy az európai civilizáció ezeknek a kritériumoknak megfelel-e?

Szociológiai felmérések szerint: az európai populáció többsége nem tartja magát hitetlennek. Nem szabad azonban figyelmen kívül hagynunk az újabb jelenséget: „a többség a maga módján tartja magát vallásosnak”. Objektív kötelező normát nem ismer el. Az európai civilizáció tekintélyellenessé vált. A hangsúly a személyiségi jogokra helyeződött, a szubjektumé az utolsó szó, lehetővé kell tenni számára akarátának érvényesítését. Hogy vannak normák, amelyeknek alá kell vetniük magukat, azt az emberi szabadság elleni támadásnak tekintik. Ez az európai civilizáció egyik mai nagy problémája, gyökerét a kulturális és erkölcsi rendről alkotott felfogásában találhatjuk. Az a kereszténység, amely a tetszik-nem tetszik szempontok szerint választ, elvesztette kapcsolatát a transzcendenciával, s a keresztény tanítással összeegyeztethetetlen normáknak ad teret.

A közhatalom soha nem hatalmazhatja fel a törvényalkotókat, hogy megtagadják az élethez való jogot. Az abortusz és az eutanáziát engedélyező törvények által a kultúra, az európai civilizáció, a halál kultúráját terjeszti. A másság tiszteletben tartásából folyóan, több európai törvényhozó testület engedélyezte az egyneműek házasságát, a magyar törvények ugyanezt élettársi kapcsolatnak ismerik el. Sőt, van olyan európai ország, amely engedélyezi, hogy gyermekeket örökbe fogadjanak.

Megalapozottan következtethetünk, hogy a cél a monogám keresztény családeszmény fellazítása illetve lerombolása.

II. János Pál pápa Evangelium Vitae kezdetű enciklikájában írja: „amikor a lelkiismeret, a lélek világos szeme a jót rossznak és a rosszat jónak mondja” (Iz.5.20) már úton van a legnyugtalanítóbb torzulás és a legsötétebb erkölcsi válság felé”.

A keresztény eszmények tudatos rombolása

Növekszik a társadalmi nyomás, hogy az Egyház lényeges dolgokban ma érvényes szabványokhoz igazodjon. E téren Magyarország mondhatni kísérleti terepnek minősül. A több évtizedes ateista agy mosáson átment nemzetet a liberális eszme terjesztői vették célba. A lelki, szellemi ismeret hiányt, hátrányt kihasználva, tudatosan rombolják le az évezredek keresztény kultúra és hagyomány maradványait. A sajtó a tömegkommunikáció egyeduralmát birtokolva idegen szellemet, oktatást, zenét, szokásokat, öltözködést, nyelvezetet kényszeríti a nemzetre. A hagyományos közösségek megsemmisítésére törnek, a természet feletti értékek lerombolása folyik.

Ezek együttes hatásával és a gazdasági élet megszerzésével, kedvük szerinti irányításával, az életszínvonal szabályozásával, a születések száma

Prof. dr. Mehrle Tamás OP:

A világi hívek szolgálata az egyházban (7)

A Szentzsék 1997 aug. 15-én kiadott rendelkezése alapján

A rendelkezés zárószava

A Szentzsék a rendelkezést a püspökök lelkipásztori buzgóságára bízva abban a reményben, hogy követése majd bőséges gyümölcsöt terem és előmozdítja a hierarchikus és egyetemes papság közös szolgálatát. Ennek a feltétele, hogy az egyház minden tagjának sajátos képességét elismerjük, megvédjük, előmozdítsuk és okosan s határozottan megkülönböztessük és koordináljuk anélkül, hogy az egyesek szerepét, teendőit vagy ezeknek a teológiai és jogi feltételeit egymással összezavar-nánk.

Nem szabad e kérdésben szem elől téveszteni, hogy ha egyes országokban igen nagy is a paphiány, másutt a hivatások igazi és biztató felvirágzásának a tanúi vagyunk. Ezért a világi híveknek a papi szolgálatba való fokozottabb rendkívüli bevonását csak átmeneti megoldásnak kell tartanunk és fő törekvésünket arra összpontosítanunk, hogy a Szentlélek segítségével bizva igazi keresztény optimizmussal a szolgálati papság hivatásait előmozdítsuk és ápoljuk.

Jelenlegi pápánk, – akinek szavait a rendelkezés sokszor idézi – elismeri, hogy a paphiány orvoslására az egyház törvénykönyve sok hasznos javaslatot tesz, azonban szükséges, hogy ezeket helyesen is értelmezzük, különben abba a hibába esünk, hogy azt, ami rendkívüli helyzetben, nagy paphiány esetében kivételesen meg van engedve, egyetemes követendőnek tekintjük. A rendelkezés tehát határozott követendő irányelveket állít fel, melyek, a papok teljes értékű lelkipásztori hivatottságának a tiszteletben tartása mellett, lehetővé teszik a világi hívek együttműködését.

Nem szabad a Szentzséknek e törekvésében csak klerikális privilégiumok biztosítását látnunk. Nem ily kicsinyes és emberi önzés indította a Szentzséket ezen rendelkezés megírására, hanem egyszerűen Krisztus akarátának a tiszteletbentartása és követése, aki egyházát egyszersmindenkorra hierarchikus szervezettel látta el. Ezért a világi híveknek is csak a hasznukra szolgál, ha a rendelkezés irányelveit őszinte szívvel magukévá teszik. Ilyenformán ugyanis az egyházi hierarchia keretében,

soha nem látott mélypontra zuhant. Évente egy nagyváros lélekszámával csökken a magyarság létszáma. Az eszményeket, az ideálokat, a gyermekvállalást, kevesek hobbjának tekintik. Úgy néznek rájuk, mint „akik bogarasak”.

Széles körben eluralkodott ez a nézet: az Egyháztól a világhoz való alkalmazkodást, mind újabb és újabb engedelményt, lazítást várnak. Úgy vélik, nem lehet megfogalmazni olyan abszolút normákat, amelyek tiltják az ezen értékekkel minden körülmények között és minden kultúrában szemben álló konkrét cselekedeteket. Istennek, az Ő világfeletti uralmának nincs realitása.

„Válságba kerülhet-e a civilizáció a 2000. év Európájában?” A feltett kérdésre válaszolva: az európai civilizáció igen, a keresztény civilizáció nem. Az európai civilizáció ma már nem keresztény. Véleményünkkel nem állunk egyedül. „Több

(Folytatás a 3. oldalon)

melynek szolgálatukat felajánlják, saját képességeiket, adottságaikat egyre jobban kibontakoztathatják és sajátos küldetésüket egyre jobban teljesíthetik. Csak ha a világi hívek elfoglalják az őket megillető helyüket az egyház szolgálatában, csak akkor lehet igazi egyházi „communióró” beszélni, a teljes egyházi közösség csak akkor válik eleven valósággá.

Ha a rendelkezést figyelmesen elolvassuk, lehetetlen észre nem vennünk, hogy a Szentzsék nem holmi jótanácsokat akar adni a püspököknek, papoknak, világi híveknek, hanem kötelező erejű utasításokat. Ennek a jele, hogy az okirat a legfontosabb római kongregációk vezetőinek aláírásával van ellátva. Bizonyítja az is, hogy a rendelet kifejezetten helyteleníti az utóbbi években sok helyütt meghonosodott gyakorlatokat és épp azok orvoslására hozza az utasításokat. Erre mutat az is, hogy az okmány utolsó mondatában kijelenti, hogy nemcsak az eddig érvényben levő helyi törvények és szokások, hanem a Szentzséknek, vagy bármely más a Szentzséknek alárendelt tekintélynek ez ügyben „ad experimentum”, azaz kísérletképpen adott engedményei, melyek a jelen utasításokkal ellenkeznek, ezennel visszavonnak tekintendők.

A rendelet a püspököket is alapvető felelősségükre figyelmeztetve idézve Sz. Pálnak Timoteushoz intézett intelmét: „Kérve kérek az Istenre és Krisztus Jézusra... Hirdesd az evangéliumot, állj vele elő, akár alkalmatlan, akár alkalmatlan érvelj, ints, buzdíts... maradj mindig meggondolt... teljesítsd szolgálatodat” (2 Tim. 4,1-5). Sokaknak csakugyan nem tetszik majd a jelen okirat utasítása, de a püspököknek nem szabad emberi tekintetből hallgatniok, elsősorban ők felelősek az egyházért, nekik kell az egyházi fegyelemről is gondoskodniok s arra ügyelniük, hogy az egyházi törvények, a jelenlegi rendeletben kifejtett utasítások is mindenütt haladéktalanul végre legyenek hajtva.

Mindez arra enged következtetni, hogy e dokumentumban nemcsak egyházfegyelmi kérdésekről van szó, hisz a Krisztus rendelte egyházba vetett hitünk forog kockán. Krisztus papi egyházat alapított, az apostolokra bízta a hívek kormányzását és a II. Vatikáni zsinat szerint a szolgálati, azaz a hierarchikus és az hívek egyetemes papsága közt akarata szerint lényeges és nemcsak fokozatbeli különbség áll fenn. Épp a tény, hogy az egyház jelenleg paphiányban szenved, szükségessé teszi, hogy ne elégedjünk meg csak átmeneti megoldásokkal, a krisztusi papság eszményképét kell a maga eredetiségében felfognunk és minden torzító vonástól megtisztítanunk, mert csak így lesz vonzóvá és tud igazi papi hivatásokat ébresztetni.

Mint már említettük, a dokumentumot 8 illetékes pápai hivatal prefektusa vagy vezetője írta alá. A pápa pedig 1997 aug. 15-én tette aláírása által jogerőssé az okmányt.

A Szentzsék a rendelet zárószavában Máriának, az egyház anyjának ajánlja az egész tárgyalt ügyet és kéri Őt, járjon közben Istennél, hogy az egyház tagjai megértsék és kövessék ezen utasításokat.

(Folytatjuk)

Madridi levél

NEVEK ÉS SZENTEK

Beni el spanyol község tanácsa félmilión peseta jutalmat kínált fel azoknak, akik fiukat Bartolomé névre keresztelik. A XV. század óta Szent Bertalan apostol a település védőszentje, s ez a keresztnev a múltban gyakori is volt. Manapság azonban senki sem akarja, hogy fiát Bartolónak becézzék vagy csúfolják.

A névadás mindenütt érdekes dolog, s részben hagyomány, részben divat kérdés is. A magyar látogatóknak feltűnhet, mennyi és milyen különös spanyol keresztnev van. Görög (Teófilo, Heliadora) és latin eredetűek mellett (Claudio, Constanca) akadnak vizigótok is (Hermenegildo, Edelmira), hogy ne is beszéljünk az újabban átvett angolszászokról (Jennifer, Samanta). Sok férfinévnek, – mint Gergely, Tamás, Ignác, – megvan a női megfelelője (Gregoria, Tomasa, Ignacia), az Erzsébetnek (vagy Izabellának) pedig férfi alakja: Isabelo. A Cruz (Kereszt) és Trinidad (Szentháromság) nevet a múltban egyaránt adhatták fiúnak és lánynak; ma kizárólag az utóbbiak kapják, mint az erények nevét is: Esperanza (Remény) és Caridad (Szeretet).

Ritka dolog, hogy kislányt Máriának, „csak Máriának” kereszteljenek. A Mária nevek száma végtelen; a leggyakoribbak María del Carmen (Karmelhegyi Boldogasszony), María Dolores (Fájdalmas Szűz), María del Pilar (Oszloponálló Szűz Mária), de van Concepción (Fogantatás), Inmaculada (Szeplőtelen Szűz), Encarnación (Megtetésülés), Presentación (Bemutatás a templomban), Purificación (Tisztulás), Asunción (Mennybemenetel), Milagros (Csodatevő Szűz), Rosario (Rózsafüzéres Szűz) és Paloma (Galambos Szűz Mária) is. Egyesek külföldi (Lourdes, Fatima), mások belföldi zarándokhelyek, kegyképek nevét viselik, mint a katalán Montserrat és a madridi Almudena. A spanyol fővárossal kapcsolatos a minden bizonnyal leghosszabb női név is: María de la Flor de Lis (Liliomos Szűz Mária), melyből a mindennapi életben Marilís lesz. A felsorolást még sokáig folytathatnánk, ami a spanyolok hagyományos Mária-tiszteletét is bizonyítja.

A külföldit az is meglepi, hogy itt Jézus névre is keresztelnek (Jesús, ha fiú; Jesusa vagy María Jesús, ha lány). A spanyol pedig azon csodálkozik, hogy egyes országokban az ortodoxok a Krisztus nevet is adják. Számunkra viszont az is különös, hogy férfiember második neve Mária is lehet, pl. José Mária (József Mária). Ez ugyan nem spanyol specialitás: a híres német zeneszerzőt Carl Maria von Weber-nek hívják, Voltaire tisztességes neve még François-Marie Arouet volt.

Régebben sok helyen első vagy második keresztnevként azt szokták adni, melyet „a gyerek magával hozott”, a szentét tehát, akiről születése napján emlékezett meg az egyház. Ilyenkor is azonban ői-hat név állt rendelkezésre. Más kérdés, mennyit tudnak manapság főleg a fiatalabb nemzedékek védőszentjükről. Sok függhet itt a családtól is, – mondhatnánk talán, éppen a nagyszülőtől, – különösen azóta, hogy az állami iskolákban a hittan már nem kötelező tárgy. Egyeseknek eszébe sem jut soha, hogy eredetileg a naptárban szereplőket égi pártfogójuknak és példaképüknek szánták. No de ez sincs csak spanyol földön így.

Rónai Zoltán

KADA LAJOS ÉRSEK, MADRIDI NUNCIUS MÜNCHENBEN

Múltkor számunkban már nem volt idő és hely megemlékezni a müncheni Szent István nap eseményeiről. Kis késéssel most közöljük a beszámolót.

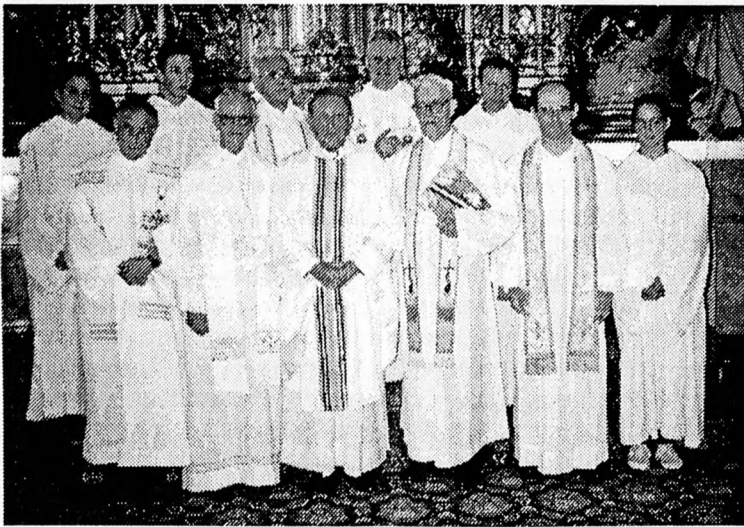
Legnagyobb nemzeti ünnepünk, Szent István király ünnepe alkalmából augusztus 23-án Kada Lajos érsek, madridi nuncius celebrált főpapi szentmisét a müncheni Damenstift templomban. Az ünnepélyes bevonulás után a helyi plébános köszöntötte az ünneplő közönséget és egyházi közösségünk jeles vendégeit, köztük Püspök László müncheni főkonzult, a miséző főpásztor aranymisés germanikus társait: P. Tóth Miklós limai magyar misszionáriust Peruból és msgr. Wilhelm Havers ny. plébánost Dél-Tirolból, valamint az együtt miséző papokat: Fejős Ottó németországi magyar főlelkészt, dr. Frank Miklóst, a Magyar Karitás Münchenben élő elnökét, Gustavo Watson Rómában tanuló fiatal misszionárius papot Mexikóból, Merka János lelkészt, és mindenekelőtt egyházi közösségünk legmagasabb rangú vendégét, magyar hazánk kiemelkedő és jeles egyházi személyiségét, dr. Kada Lajos aranymisés nuncius érseket, a magyar vatikáni diplomata főpapot Madridból.

Az aranymisés főpásztor szentbeszédében rámutatott Szent István királyunk keresztény elvekhez és törvényekhez való

hűségére, szavahihetőségére és hiteles keresztény életmódjára, és kihangsúlyozta: „Valóban egy új honalapításra van szükség minden téren, a gazdasági, a szociális, a kulturális, az anyagi és szellemi élet minden terén, különösen fontos a közérkölcsök javítása, az erkölcsi és vallási értékek újrafelfedezése, az azokra való tudatos és következetes nevelés és azoknak őrzése és erősítése. „Szent István egyéni és családi életének utánzására, állapotbeli kötelességeik hűséges teljesítésére szólította a külföldön élő magyarokat, hogy ezáltal megbecsülést szerezzenek a magyar névnek. Miért segítenék külföldi közületek és egyének az otthoniakat, amikor az itt élő magyarok nem tudták magukat megbecsülni?”

Mise végén a templomot zsufozásig megtöltő magyar hívek lelkes imája szállt az ég felé: Isten áldd meg a magyart. Kada Lajos érsek atyát és madridi apostoli nuncius urat aranymiséje alkalmából ezúton is tisztelettel köszöntjük és a jó Isten bőséges áldását kérjük további főpásztori életére.

Cs.F. (A müncheni Értesítőből)

Kada Lajos érsek, nuncius (első sor közepén) a müncheni Damenstift templomban az aranymiséjén koncebráló paptestvéreivel s néhány ministránssal

VÁLSÁGBA KERÜLHET-E A CIVILIZÁCIÓ A 2000. ÉV EURÓPÁJÁBAN?

(Folytatás a 2. oldalról)

évszázados bomlási folyamat eredménye képpen Európa arra a pontra jutott, hogy esetleg végleg szakít keresztény gyökereivel... (Távlatok 1997/6. Krommer István cikkéből).

Kemény beszédnek tűnhet, de figyelembe kell vennünk, hogy az európai civilizáció törvényei nem tükrözik, hogy alkotóik keresztények lennének. Tehetetlenül állnak a bűnözéssel, a korrupcióval szemben. A személyiségi jogokra hivatkozva a bűn, a becstelenség megszemenő védelmet kap.

A bevezetőben említettük: minden civilizációnak célja, saját értékének egyetemes értékévé való nyilvánítása. Ha az érintkező civilizációk egyike megérzi a másik gyengülését, a rendelkezésére álló eszközökkel támadja. „Az iszlám világ alapérzése ma ez: a nyugati népeknek már nincs erkölcsi üzenete, a keresztény vallás leköszönt. A keresztényeknek sem erkölcsé, sem hite nincs már, csak valamilyen modern felvilágosult eszme töredékét birtokolják”. (Ratzinger: A föld sója c. könyvéből).

Szinesbőrű lesz-e a következő pápa?

Az európai civilizáció súlyos kihívással áll szemben. A felvetett érvek bármennyire igazak, mégsem jelentik azt, amit sejtetni engednek. Nevezetesen, hogy a kereszténység kihalásra lenne ítélve. Emberi szempontok alapján eluralkodott bennünk ez az érzés, de épp a számbeli legelsőkent kereszténység korszaka képes a tudatosabb kereszténység elevenségét felmutatni. Olyan embereket, akiket a kereszténység belülről fogott meg. Akik a fájdalmas valóság elviselésére és megváltoztatására táborhegyi kinyilatkoztatást kapnak. Misztikus lélekkel betekintenek a magasságokba és mélységekbe, ezért a látszat ellenére hisznek Jézus Krisztusnak: „bízatom, én legyőztem a világot.” Az Úr a kevesek hűségét értékelve már sokszor belenyúlt a történelem menetébe. Nála semmi sem lehetetlen. Az emberek lélekben és gondolkodásmódban megújulnak. Esetleg egy zseniális honmentő által. Ezzel kapcsolatos jóslásokba nem bocsátkozom.

A magyar géniuszt, Prohászka azt mondta: Ha Isten elhatározta hogy megváltja a világot, akkor Őt ebben az emberek hűtlensége és gonoszsága nem tudja megakadályozni. Az európai és amerikai civilizáció nem tekinthető a keresztény civilizáció és kultúra egyetlen letéteményesének. Könnyen lehet, hogy a következő pápa esetleg színes bőrű lesz. Ha ez bekövetkezne, csak megismétlődne, ami már az apostolok korában történt. Szent Pál az Efezusiakhoz írt levelében írja: „kinyilatkoztatásból ismerem meg a titkot.. e szerint a pogányok Krisztus Jézusban társörökösök, egy testhez tartoznak és az evangélium által az ígértet részesek.” Tudjuk, hogy az apostoloknak ez a tanítása a zsidókból lett keresztények vélt előjogát vette el és körükben nem aratott tetszést.

Az Egyház kimeríthetetlen tartalékai

A kor vívmányainak egyike-másika, rendkívüli óvatosság mellett, csak egészen steril, szinte matéria feletti vagy kívüli körülmények között állítható elő. Még csak a kezdeténél tartunk, a gyorsulás követhetetlen. Eddig az atombomba és a csernobili katasztrófa volt a legsúlyosabb jel. Biztosak lehetünk abban, hogy az ember klónozásával nem fog a tudomány próbálkozni, vagy hogy titokban nem végeznek génebesztet? Ezekre nincs garancia, csak a kezdetnél tartunk. A gyorsulás törvénye olyan, mint a szabadesése törvénye. Az ember rálépett egy útra, amelynek irányát, mechanizmusát, következményeit nem fogja tudni kézben tartani. Mennyi következtetéssel találkozunk a technikában: pl. alkalmas-e egy anyag a neki szánt feladat elvégzésére? (Pl. golyóálló, mégis áttetsző, hőmérsékleti ingadozástűrő, erős legyen, de könnyű, hogy a légi közlekedésben használható legyen stb.) Az előbb tárgyalt súlyos problémák megfelelő erkölcsi biztosításra, a feltételek megteremtésére az ember távolról sem gondol olyan alaposan, mint teszi ezt az anyag esetében. Pedig: a tudomány a világot léteben fogja veszélyeztetni, ha az ember nem nő fel e nagy feladathoz.

Egy kérdés megbeszélésénél Einstein azt mondta Heisenbergnek: „vigyázzon, nagyon ingatag talajra tévedt”. Ilyen ingatag talajra tévedt a modern tudomány.

Az európai civilizáció helyzete azért látszik aggasztónak – ha nem is 2000-ben fog ez kulminálni –, mert éppen akkor találkozik ezzel a problémával, amikor a kereszténységből eltávolodik. Éppen azt dobja el magától, amire leginkább szüksége lenne.

Henri de Lubac az egyházzól írt könyvében mondja: „azok hagyják el a szent Egyházat, akik mindent tőle kaptak... A keserű, egyetemes és értelmetlen kritika szele elcsavarja a fejeket és megrontja a szíveket. Az Egyház ma szokatlanul nagy erőfeszítést követel övéitől. Olyan erőfeszítést, amely megfelel egy robbanásszerűen átalakuló kor szükségleteinek. Ha ezt komolyan vesszük, elérkezik a Világ és az Egyház számára az új tavasz.

Az Egyház látja és ismeri a kor problémáit, nagylelkűen önzetlenül siet az ember segítségére. Nem üres szavakkal, hanem gazdag tapasztalataival. Kimeríthetetlen tartalékai miatt mondhatjuk: a kereszténység annyira új, hogy még el sem kezdődött.

*

Elhangzott az európai katolikus vasutasok 13-ik kongresszusán Lyonban (május 20-24-ig), melynek „Keresztény Európa 2000-ben” volt a témája.

MÉGEGYSZER: KI VOLT SÁRAY JÚLIA?

Olvasóink bizonyára emlékeznek még, hogy Apor Vilmos boldoggá avatása kapcsán három folytatásban adtunk közre ismeretlen részleteket Sáray Júlia győri tanárnő kéziratban maradt visszaemlékezéseiből. Folytatásként idei márciusi számunkban „Ki volt Sáray Júlia?” címmel Kölcze Éva, a Kastli Magyar Gimnázium volt tanárának hozzám küldött levelét közöltük, amelyben lelkes szavakkal mutatja be életközélemből Sáray Juliát, aki neki a győri tanítóképzőben osztályfőnöke volt. Sajnálkozva fűzte hozzá, hogy innen írt leveleire már nem kapott választ, később úgy hallotta: Nagyon komisz körülmények közt halt meg Budapesten... Névtelenül tűnt el a kommunizmus éveiben a magyar szellemiség egyik kiváló alakja”. Ezek után két hosszú levél érkezett hozzám Sáray Júlia még élő legközelebbi rokonaitól: Frankfurtból dr. Lippay György-től, valamint a Sáray-Lippay családi tradíciókat őrző dr. Sáray Ferenc szombathelyi ügyvédőtől. Utóbbi fényképet és gyászjelentést is mellékelte. A két terjedelmes levél fontosabb megállapításait kivonatolva – ahol lehet – szó szerint teszem közzé.

Dr. Sáray Ferenc írja Szombathelyről: „Vérszerinti nagynéném (a családban Júlia) 1912-ben született Kassán, ahol a gyermekkor, összesen 11 évet töltött. Mivel a nagyapa 1919-ben nem volt hajlandó

letenni a szlovák esküt, családjával postavagonba rakták és kirúgták (sic!) Kassáról”. Szegedre kerültek, ekkor ment az első gimnáziumba, az Árpádházi Szent Erzsébet gimnáziumba. Itt érettségizett és a Szegedi Juhász Gyula pedagógiai főiskolát kezdte látogatni. Egy évet Kisvárdán tanított, innen került Budapestre az Angolkisasszonyokhoz és ebben az évben doktorált pszichológiából. Az új tanévet 1937-ben már Győrben kezdi. Amikor a Felvidék visszajött, Júlia „mint repatriáló értelmiségi”, egyedül visszament Kassára tanítani. „Itt úgy emlékezem, két évet maradt, de visszajött Győrbe. A tanítóképző épületében lakott, szemben a volt Magyar Gégő és Gépgyár”, amiből a Wilhelm Pick Gépgyár lett. Győr első terrorbombázásakor „az egyik eltévedt bomba épp a Júlia lakásában robbant s a romeltakarítás után egyetlen-egy moka ezüstkanalat tudhatott magáénak. Ekkor költözött be a győri Püspökvárba és a háborút itt vészelte át. A püspök úr halála után ősszel kapott lakást Girtler Mária, a tanítóképző igazgatójával közösen. Amikor kitudódott Apor püspökhöz fűződő kapcsolata, azonnal áthelyezték Sopronba a József Attila humán Gimnáziumba magyar-történelem tanárnak. (Afféle deportálás és degradálás!) Itt 1960-ig tanított, az Ógabona-tér 8-ban lakott.

1960 nyarán létrehoztak Budapesten egy „Központi Gyermekidegongozó Intézetet” és Schnell János professzor azonnal maga mellé vette Julát, akkoriban az egyetlen gyermekpszichológust”. Amikor Schnell professzor nyugdíjba ment, Júlia lett az Intézet vezetője, amíg ő is, az 1970-es évek elején nyugdíjba vonult. Egyébként hallatlan munkabírása volt, munkáján felül a Magyar Televízióban gyermekpszichológiai műsort vezetett, számtalan nemzetközi konferencián és író-olvasó találkozón vett részt munkatársaival. Egy ilyen alkalommal „Egerbe kellett mennie, de az autóban neki nem jutott hely, így ő a gyorsvonattal jött. Egerből visszafelé a gépkocsivezető elaludt és épp azzal a vonattal ütközött össze, amin a Júlia volt. A kocsiban levők, mind az öten meghaltak. Ezután már nem folytatott tv-s szerepléseket...”

Győrben ismerkedett meg Apor püspökkel azon a címen, hogy mindketten az Alföldről kerültek Győrbe. „Családunknak – idézem a levelet – semmi kapcsolata nincs Gyula városával azonkívül, hogy többször kirándultunk oda”... Való igaz, ha Sáray Juliáról, vagy „Juci-néniről (így szólították a tanítványai) esett szó, csak szuperlatívuszokban emlegették. Sohasem tanított: n e v e l t, a megjelenésével, a mondanivalójával. Sohasem hallottam, hogy bárkit is szidott volna, sohasem büntetett. Feltűnő jelenség volt, idős korára is megmaradt az éjfékete haja, 187 cm magas, kispotolt alkat volt, jó mozgású, társaságbeli, több nyelven beszélt... „Júlia naplójáról mindig is tudtam, de épp úgy titkolta, mint a verseit”.

1981-ben megtudta, hogy halálos beteg. Ettől kezdve mindig úgy élt, hogy az Úr bármikor magához szólíthatja. A követ-kező évben kétszer is operálták. 1983 január 7-én úgy ment be a Szent János kórházba, hogy mindenkitől elbúcsúzott. Utolsó akaratának végrehajtója én voltam. Nem csinált végrendeletet, csak megkért, hogy a szekrényben lévő táskában lévő iratokat intézzem el. Január 28-án halt meg. Búcsúztatása a budapesti Far-kasréti temető ravatalozójában volt, kb. 50-70 korszorú, virágcsokor lehetett, annak ellenére, hogy a gyászjelentésre ráírtam: mellőzzük a részvétnyilvánításnak ezt a módját. De a Magyar Tudományos Akadémia, a Honvédelmi Minisztérium és számos közintézmény is koszorút küldött és képviseltette magát. (Ui. A sorköteles kiskatonák lelki gondjaival egyedül ő törődött. Ezen a téren nem lett utóda). A budapesti hamvasztás után Szombathelyre szállították, s a be-szentelés után helyezték örök nyugalomra. „Azóta – ismét idézem Sáray Ferenc levelét – tehát 14 éve minden vasárnap a Kálvária templomba járunk reggeli szentmisére, mert az altemplomban van a családi sírbolt. És Júlia születésnapján mindig egy szál virág van a vázában. Fogalmam sincs, ki teszi oda.”

Közre adja: Szamosi József

GYERMEKEKNEK

Juj! Már megint egy injekció. Ijedt gyermekszempár és egy kis húzódás szokott a soron következő védőoltás előjátéka lenni.

Bevallom, annakidején én is félttem és csak a röpke fájdalom járt az eszemben, nemigen gondolva arra, hogy mennyi szenvedéstől óvhat meg a belém oltott szérum. Az orvostudomány előrehaladtának és a széleskörű védőoltásoknak köszönhető Európából visszahúzódtak a tömegeket pusztító járványok. Régebb viszont egész vidékek néptelenedtek el, amikor egy-egy fertőző betegség felütötte a fejét.

Így volt ez Jézus korában is. Az október 11-én elhangzó evangélium tíz leprás beteget mutat be. Fertőző betegségük miatt a társadalomból kirekesztve, a gyógyulás legcsekélyebb reménye nélkül tengődtek, várva a biztos halált. Váratlanul azonban mégiscsak felvirradt egy reménysugár.

Egy napon a názáreti Jézus járt a vidékükön, akiről mindenki tudta, hogy több betegnek csodálatos módon visszaadta már az egészségét. Az élni akarás arra sarkalta őket, hogy megkeressék Jézust. „Még messze voltak, amikor már

megálltak és hangosan így kiáltottak: Jézus, Mester! Könyörülj rajtunk! Ő rájuk tekintett és így szólt hozzájuk: Menjetelek és mutassátok meg magatokat a papoknak. Útközben meggyógyultak.”

A Jézussal való találkozás és a beléje vetett bizalom meghozta nekik a gyógyulást. Ez számukra is elgondolkoztató lehet.

Ha nem is ronsolja testi egészségünket gyógyíthatatlan betegség, azért még lelki kórjainkkal nemegyszer farkasszemet kell néznünk. Milyen könnyen belopakodik életünkbe például egy kis büszkeség. Iskolai sikereink gyorsan oda vezethetnek, hogy különbnek képzeljük magunkat másoknál, lenézzük őket, megfélemlítjük a szüleinknek, nevelőinknek, s a jó Istennek kijáró háláról. Vagy talán az irigység vakít el bennünket. Társaink sikerei mint izzó parázs égetnek minket és barátságtalanokká tesznek.

Milyen jó lenne, ha bajaink, gyengeségeink felléptekor idejében Jézus segítségét is kérnénk. Gyógyító erejével és tanácsaival felszerelve biztosabb, gyorsabb lenne a gyógyulás.

János atya

FIATALOKNAK

Az évközi 28-ik vasárnap olvassuk Szent Lukács evangéliumából:

„(Jézus) amikor az egyik faluba betért, tíz leprás férfi jött vele szemben.” Még messze voltak, amikor megálltak és jó hangosan kérték: „Jézus, Mester! Könyörülj rajtunk!” (Lk 17,11-19)

Nagyon sok kérdésre, ami az idők folyamán felmerült, tudjuk a választ. Nagyon sok gondot, bajt, messze izzó tűlünk az emberi tudás és tapasztalat... De hányszor kell még ma is megtoppannia az éssznek, az emberi jóakaratra megoldhatatlan vagy legalábbis annak látszó adatok, helyzetek előtt.

Tíz leprás tart a mindennapi koldulás után a pihenőhely, az éjszakai szállás felé. Lassú, vontatott vonulásukat csak a régi, kopott fakereplők fülsértő, figyelmeztető hangja kíséri: Maradj távol! Félre, mert tisztátalan vagyok, ragályos beteg... Kezükben szutykos edény, ételmaradék, amit néhány istenfélő adakozó tett ki az út-széleire, hogy azután azonnal visszahúzódjának a biztonságot jelentő négy fal közé. Ki akar a bajjal, ragállyal találkozni?!

Összefogott tíz ember. Összehozta őket a közös sors, a közös nyomorúság. Az egyik szegényebb, elesettebb, mint a másik. Kiközösítve a közösségből, kiközösítve a családból, a hit gyakorlásából, a

faluból. Összefogtak, mert így találtak egy parányi vigasztalást, támaszt. Összefogtak, mert a betegségnél, a fájdalomnál jobban fájt a kiközösítés, az utálat, a magányosság. Kihez tartozni? Mi szükség rám? Senki sem gondol rám csak félelemmel, megvetéssel... Kiközösítve lenni, magányosan élni, az élet értelmét, célját nem találni, ugye ma is időszerű, ismert problémák?

Jézus közeledik felénk. A gyógyító, a szabadító, a nagy ajándékozó, aki még talán neked is tud adni valamit. S felharsan a kiáltás: „Jézus! Mester! Könyörülj rajtunk”

Jézus szavára megtisztulnak, fejvesztve de már gyógyultan futnak a papság, a hivatal elé, az is ismerje el a csodát, a szabadulást. Futnak a visszakapott élet felé. De nem mind, csak kilenc. A tizedik, a legutolsó visszatér. Neki Jézus szava nem csak „bőrét”, hanem szívet is érintette. Vissza Jézushoz, aki neki már több, mint csodadoktor, tudós rabbi, aki megtisztította testét: Ő a hit, az igazi emberség adományozója és megtestesítője. Jézus útra meghallgatja őt és újra bocsátja. Ezt mondja neki-nekem, a tizediknek: „Állj fel és menj! a hited meggyógyított!”

Pál atya

SZENT DONÁT

A dombokon a szőlő zöldarany már.
Oly kék a köd, akár a szilva hamva.
Az őszi égről csillag hull rohanva.
Szüretre készülődik gazda, kalmár.

Csikordul jókorát a pince zárja.
Nagy zúrzavarban áll az udvar-szintér.
Hordót gurít, puttont javít a pintér,
s a régi dongát új abroncsba zárja.

S hadak sorjazzák már az ősi dombot.
Ha tán a gazda nyár szakán borongott,
Most dalra kel, mert színig telt a kádja.

A must pezseg; oly édes, mint a színméz.
Az őszi tájon Szent Donát tekint szét,
s a jó gazdát és új borát megáldja.

Hársányi Lajos (1883-1959)

INNSBRUCKI TANULMÁNYI NAPOK

A KMÉM-Pax Romana 1998.október 15-18 között tartja az immár hagyományos Innsbrucki Tanulmányi Napokat. Az idei konferencia témája:

Miért épít az ember és Magyarországon miért éppen így?

Az előadók Magyarországról: dr. Kunszt György kulturfilozófus, Gerle János építész, Prof. dr. Vámosy Ferenc építész-történész, Pap Gábor művészettörténész,

Nyugatról: Dr. Alapy-Szabó Emese pszichiáter (Innsbruck), Polgár Kornél építész (Hollandia), Galambos Miklós építész (Magyarország-Svájc).

A csütörtöki elmélkedések vezetője: P. Mustó Péter SJ (Magyarország), a vasárnapi homília: dr. Frank Miklós a Magyar Karitás igazgatója (Németország).

A tanulmányi napok helye: „Haus der Begegnung” – Innsbruck, Tschurtschenthalerstr. 2/a, A-6020 Innsbruck,

Felvilágosítás:
Dr. Meleghy Tamás
T.: 0043-512-507 7305,
Dr. Szentkereszty György
T.: 0043-512-583044

ELŐZETES!

A nyugat-európai magyar lelkészek következő Európai Magyar Papi konferenciája 1999. Május 3-6-ig lesz Schönstatt/Wallendarban (Belgium). Ezzel kapcsolatosan az európai püspöki delegátus újev elején még levélben értesíti az érdekelteket.

CSERHÁTI FERENC (München):

A müncheni magyar lelkipásztori szolgálat rövid története

A 19. század második felétől egyre több magyar érkezett Münchenbe: festők, művészek, iparosok, kereskedők, munkát keresők, akik aztán egy korábbi asztaltársaságból 1886-ban megalapították a müncheni Magyar Egyletet, amely átélte az első és a második világháborút. 1938 előtt a magyarok száma a bajor fővárosban pár százra tehető.

A II. világháború vége másfél milliónyi magyar menekültet ért Ausztria és Németország területén. A menekültek egy része Bajorországba került, sokan közülük a feldült és szétbombázott Münchenbe, ahol a Bajor Vöröskereszt oltalma alatt a Simmern Schuleban, illetve a Funk kaszárnyában hamarosan úgynevezett magyar tábort létesítettek. A katonai és polgári menekülőkkel papok is érkeztek, főleg tábori lelkészek, akiket

dr. Hász István tábori püspök 1945 áprilisában azzal az általános felszólítással eresztett szélnek Németországban, hogy mindenkor tartózkodási helyükön jelentkezzenek a helyi püspöknél és környezetükben próbálják megszervezni a magyarok lelkipásztori gondozását.

A müncheni Funk kaszárnyában Vincze Mihály, váci egyházmegyei püspök „az összeomlás óta” látta el a környékbeli katolikus magyarság lelki gondozását. 1945. augusztus 26-án dr. Rozsály Ferenc piarista tanár a müncheni Allerseelekné plébánia könyvtárában „lefoglalt” egy helyiséget és az időközben létrejött landshuti irodával együtt dolgozva, egy magyar papi hivatal, „quasi ordinariatus” felállításán fáradozott. 1945. szeptember 1-ig 74 római katolikus magyar pap címére bukkant, miközben járta a környéket és papi teendőit is végezte. 1946 elejétől maga is a Simmer Schule tábortáborban lakott, januártól júniusig a tábor egyik folyosóján volt kénytelen tartani a szentmiséket a menekült magyaroknak, majd a lágér területén lévő cipész és szabóműhelyben, szeptembertől a Maria-Theresia-Str. 19. szám alatti Magyar Iroda egyik helyiségében is, amíg 1946 decemberétől lehetőséget kapott arra, hogy a müncheni St. Ursula altemplomban misézhesen a magyaroknak.

1947 június 29-én Rozsály Ferenc szorgoskodása révén a St. Ursula altemplomban megalakult a Patrona Hungariae Római Katolikus Egyházközség az Actio Catholica mintájára. Megalakulását Michael von Faulhaber bíboros, müncheni érsek jóváhagyólag elismerte és Mindszenty József hercegprímásunk levélben köszöntötte. 1947 őszén Rozsály Ferenc a müncheni Patrona Hungariae római katolikus egyházközség részére „Katolikus Élet” címen lapot indított. 1948 január végén Tomek Vincze piarista generális dr. Rozsály Ferencet Rómába rendelte. 1948 februártól Vincze Mihály lett az utóda és a müncheni magyar lelkész, aki már kezdetől fogva a Funk kaszárnyában dolgozott és eddig is Rozsály segítségére volt.

Kótai Zoltán vatikáni magyar delegátus Buenos Airesbe történt kivándorlása után, 1950 elején Szölgyémy József jó féléves főlelkészsége idején, az 1945-ben XII. Pius pápa által felállított III. Vatikáni Misszió 1946 elején létesített magyar delegátusának landshuti irodája is Münchenbe került és 1950 decemberétől dr. Ádám György főlelkész vezetésével a Patrona Hungariae Egyházközség, illetve a már 1947 elején alapított Magyar Caritas Szolgálat Prinzregentenplatz 14. szám alatti irodájába költözött. Ettől kezdve Münchenben egytető alatt működtek a németországi főlelkész, a müncheni lelkész és München környékének lelkészei, valamint a müncheni Magyar Caritas Szolgálat hatóságilag bejegyzett egyesület, amely gyakran a müncheni magyar lelkipásztori szolgálat jogi keretében is szolgált.

1950 nyarán rövid időre, alig egy évig, dr. Koráni Elemér kalocsai egyházmegyei püspök lett a müncheni lelkész, Vincze Mihály ismét a környék lelkésze, mint korábban 1948. előtt, amíg 1951 őszén kivándorolt Amerikába.

Koráni Elemér és Vincze Mihály távozása után, 1951 októberétől Hajdú István lett a müncheni lelkész. 1955 elején bekövetkezett távozásáig nagy odaadással és lelkesedéssel működött és dolgozott az 1948-1952 közötti, a tengeren túlra való kivándorlások miatt szétesőfélben lévő, müncheni Patrona Hungariae római katolikus magyar egyházi közösség újjászervezésén. A magyar lelkipásztori szolgálatban segítségére volt Marcell Tibor és dr. Eperjes Ernő, aki 1952. október 2-án érkezett Münchenbe és 1955-től 1984-ig látta el a müncheni magyar lelkészi szolgálatot. Az 1952. december 30-án érvénybe lépett és XII. Pius pápa által kiadott „Exul familia”, majd az 1969. augusztus 22-én nyilvánosságra hozott, máig is érvényes „Instructio de pastoralis migratorum cura” vatikáni rendelkezések alapján és szellemében munkálkodott.

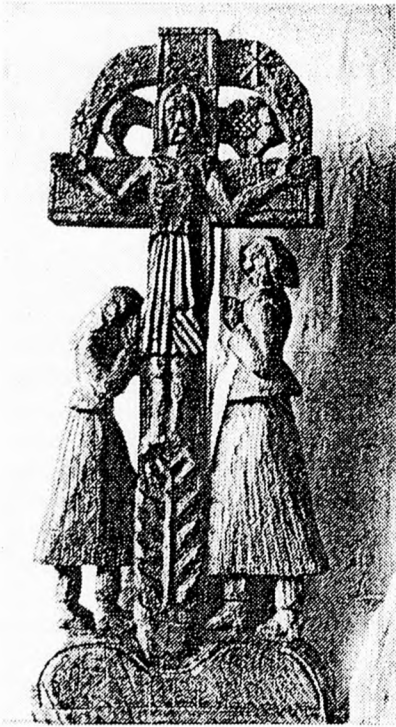
Az 1956-os szabadságharc és forradalom leverése után Münchenbe is sok magyar menekült érkezett, főleg fia-

talok, tanulók és egyetemisták. Németországban ebben az időben indult az idegen nyelvű lelkipásztori szolgálat beolvasztásának folyamata a helyi egyházba: a Vatikán közvetlen felügyelete alól fokozatosan átkerült a helyi egyházmegye gondozásába, ami egyfelől a németországi magyar lelkipásztori szolgálat önállóságának elvesztésével járt, másfelől a lelkészek eddig rendezetlen anyagi helyzetének és a lelkipásztori szolgálat anyagi háttérének komoly javulását eredményezte. Így Münchenben is megélnéülhetett a magyar egyházközségi élet: újjászerveződött az egyházközségi tanács, még mindig szem előtt tartva a Patrona Hungariae Egyházközség szabályzatát, a hétvégi magyar oktatáson résztvevő gyermekeknek és a cserkészeknek nyári táborokat szerveztek, a fiataloknak és a felnőtteknek előadásokat tartottak, egyházi támogatással szervezték a Pax Romana mozgalmat.

(Folytatás a novemberi számban)

FARAGÓMŰVÉSZ KIÁLLÍTÁSA ESZTERGOMBAN

Az esztergomi Főszékesegyházi Kincstárban augusztus 18-án nyílt meg Müller György faragó művész „Magyar Motívumok Bajorországból” című kiállítása. Megnyitotta Paskai László bíborosprímás, majd Cséfalvay Pál kanonok, művészettörténész mutatta be a kiállítást és ismertette a művész pályafutását.

Müller György 1943-ban született, Magyarországot 1956-ban hagyta el. 1959-től a németországi Kastl-i magyar Gimnáziumba jár, ahol 1967-ben érettségizik. Ezt követően a Köln-i Sportfőiskolán néptánc, színház-tánc illetve pantomim szakon diplomázott. Kölnben megalapította a magyar „Bokréta együtttest”, amely 15 évig működött. 1979-ben kollegiumi nevelőként kezd dolgozni régi szeretett gimnáziumában. Az ő igyekezetére a bajor kultuszminisztérium által elfogadott tantárgy lett az 5-7. osztályokban a fadaragás és néptánc. Az önkéntes alapon működő „Tinódi Együtttest” és a fadaragó szakkör egyaránt Müller György létesítése. 1998-ban testnevelő tanári kinevezést kapott Burg-Kastlban.

Az esztergomi kiállítás október 31-ig megtekinthető. (Sz)

SKULTÉTY CSABA (Budapest):

A KÁRPÁTALJAI GÖRÖG KATOLIKUSOK MÚLTJA ÉS JELENE

A Kárpátok észak-keleti vonulatának völgyeiben élő kis szláv nép identitása máig sem egyértelmű. Hívták és hívják ruszinnak, ruténnek, magyar-orosznak, kis-orosznak, majd kívülről, politikai szándékkal, oroszoknak, ukránoknak, közelebbi meghatározással kárpát-ukránoknak. Kisebbségi szövegeik valószínűleg már a honfoglalás előtt ott éltek, valódi beszivárgásuk azonban, a Szepesség keleti oldalától Máramarosig, a XIII. század derekán indult meg. Szegény és igénytelen falusi nép volt mindvégig, sovány megélhetését az erdők és havasi legelők biztosították. Művelődésben igen elmaradtak, írni-olvasni még a két világháború közötti csehszlovák statisztikák szerint is csak a lakosság alig fele tudott, tájszólaikból általánosan elfogadott irodalmi nyelvük sem alakult ki. Összetartozásuk azonban volt egy meghatározó és szilárd eleme: közös hitük. Bizánci eredetű ószláv keresztény hagyományokat és szertartásokat hoztak magukkal, cirill betűvel. Pravoszláv ortodoxok voltak tehát, de mint a magyar királyság népe, tekintetük nyugatra irányult. E nyugati törekvésük koronázása lett papjaik 1646-ban Ungváron hozott döntése, amely kimondta a *Rómához való csatlakozást*. Néhány sajtóságukat, így főleg keleti szertartásukat megtartva, a katolikus világegyház tagjai lettek.

Trianon őket is új helyzet elé állította: Ung. Bereg, Ugocsa és Máramaros legnagyobb része, városai és déli falvai magyar lakosságával, Csehszlovákiához került. Akárcsak Burgenland esetében: nevet kellett neki találni. Lett Ruszinszlovák, majd végleg elfogadottan, *Kárpátalja*. A második világháború előestéjén visszacsatolás Magyarországhoz, a háború végén szovjet bekebelezés, Moszkva birodalmának felbomlása óta Ukrajna. Kárpátalja, mint földrajzi-politikai egység – e terület görög katolikus egyházának és népének történetét és sorsát dolgozta fel átfogó munkában, a budapesti történész-publicista *Botlik József*. Forrásfeldolgozása érdeklődőnek, kutatóknak kincseshánya.

E történeten végigvonul a vegyes lakosságú terület jellegzetessége: míg a magyar görög katolikusok számára az 1771. óta fennálló munkácsi (de Ung-

váron székelő) önálló egyházmegye és püspöke vallási intézmény, a ruszinság számára identitásának a megtestesítője. Mármost a legújabb időkig.

A törésnek ugyan már korábban is jelentkeztek kisebb jelei, az előzmények komolyabb formában a csehszlovák uralom idejére nyúlnak vissza. Prága, az „oszd meg és uralkodj” jegyében előszeretettel támogatta a görög katolikusokkal szembenálló ortodoxiát. A tragédia elemi erővel, 1944 őszén, a szovjet hadsereg behatolásakor következett be. Az élet minden zugába behatoló ateista hatalom főellensége a ruszinságot nyugat felé irányító *görög katolikus egyház* lett. Templomait bezárták vagy a rendszerbe beleilleszkedett ortodoxoknak adták át, papjait bebörtönözték vagy elhurcolták, püspöküket, Romzsa Tódort megölték. „Görög katolikus nincs” – hangzott a hivatalos jelszó. A megfélemlített hívők pravoszláv templomokba kényszerültek, vagy ahol ilyen volt, magyar katolikus misét látogattak.

Nem egész fél évszázad kíméletlen elnyomását kiheverni, a megújulás alapjait megteremteni – a kárpátaljai keresztény egyházak közül a legnehezebb feladat a görög katolikusoké. Küzdelem a hittől eltávolított, illetve pravoszlávshoz szoktatott hívőkért, a templomok visszaszerzéséért. Mindezt a régi állami garnitúra összefonódása, az általános elnyomóródás és a közérkölc szüllőtsége közepette. Az új Ukrán állam pedig, a szovjet előd vonalát követve, nem ismer ruszint, csak *ukránt*. Az államhatalom egy napra új identitást kényszerít rá. Az 1944 óta felnőtt nemzedékek pedig, a világtól, így a népi-demokratikus szomszédoktól is vasfüggönnyel elzárva, ebben nőttek fel.

Kárpátalja szláv népe, amely az új betelepülések nyomán összetételében is változásokat szenvedett, küzdelmes, egyben történelmi válaszut elé került. Vallási és nemzeti identitásában egyaránt.

*

(Botlik József: HÁRMAS KERESZT ALATT. Görög katolikusokkárpátalján az ungvári uniótól napjainkig (1646–1997). Hatodik síp Alapítvány, Új mandátum könyvkiadó. 335.o. Budapest. 1997)

A szeretet erősebb a medvéénél

1988 nyarán történt. Keresztes Józsi, akkor 17 éves csíki fiatalember apjával és fivérével a falu határában dolgozott, amikor a közelükben legelő tehenük elköborgott. A jószágot keresván Józsi az erdőszélen is átvágott. Egy óvatlan pillanatban hátulról egy hatalmas medve támadta meg. Az állat földre teperte és kiharapta arcának bal felét. Néhány méterrel odébb egy darabban kiköpte martalékát: Józsi bal szemét, egész orrát, és állkapcsát. A roncsa tépázott fiatal ember teljes eszmélettel élte túl ezt a támadást. Azonban hiába szállították őt – nyomban – kórházba, ott rajta igazán segíteni nem tudtak.

Józsi élete ettől a naptól kezdve teljesen megváltozott. Hihetetlenül eltorzított arccal már nem tudott részt venni a falu közösségének életében, a fiatalság szórakozásában. Régi barátai az első részvét hullámának elcsitulásával elszállingóztak mellőle. A Romániában és Budapesten az elkövetkező években végrehajtott összesen 64 operáció sem tudott állapotán sokat változtatni. Keresztes Józsi fiatal élete, úgy tűnt, megtört, kilátástalan zsákutcába torkollott.

A „Süddeutscher Rundfunk” munkatársai jártak három évvel ezelőtt Romániában, ahol az ottani vadászati lehetőségekről készítették filmet. A német vadászoknak összeállított műsorban bemutatták, hogy a Ceausescu idejében mesterségesen felgyarapított vadállomány, különösen a medvék számának növelése milyen súlyos következményeket vont maga után a természet és az ott élő emberek kárára. Elmondták, hogy Ceausescu maga is szívesen vadászott, s a Nyugatról érkező vadászok devizáját is mohón bezsebelte, de a helybeli lakosság védelmét egy gondolattal sem méltatta. A

filmesek rábukkantak Keresztes Józsiira, akinek sorsát is néhány képben bemutatták.

Az 1996 januárjában közvetített műsor megdöbbentette dr. Hans Reiter-t, egy Regensburgban élő orr-fül-gége szakorvost, aki Magyarországról kitelepített német szülők gyermeke. Dr. Reiter, mint maga is szenvedélyes hobbivadász úgy érezte, van jóvá tenni valója. Vadászok körében nagy bevetéssel adománygyűjtést, majd külön jótékonyági céllövési versenyt is rendezett. A „Bärenopfer Joschka” kontón annyi pénz gyűlt ezáltal össze, hogy Józsi regensburgi költségmentes orvosi kezelése lehetővé vált. Két év alatt dr. Arthur Minderjahn plasztiksebész összesen 13 operációt hajtott végre. Sebészek, fogorvosok, optikusok, ápolók nagy része lemondott az őket illető honoráriumról. Az operációk közötti gyógyulási időben a regensburgi Mihalovits család nyújtott számára hajlékot és fogadta be őt családtagként. Bárány József plébános lett Józsi lelki gondozója, a regensburgi magyar közösség tagjai pedig gyakori látogatói. A fiatalember a figyelmes, nagy szakértelemmel végrehajtott kezelés eredményeként ismét emberi arcot kapott és az utolsó orvosi beavatkozás végrehajtása után 1998 júniusában végleg hazautazott.

Senki sem tudja felmérni, hányan segítettek az elmúlt években erkölcsileg, anyagilag vagy szaktudásukkal önzetlenül Keresztes Józsinak. Az ő esete megmutatja, hogy létezik még olyan emberi szeretet, mely nem tekint a nemzetiségek közti különbségekre, mely legyőzi a határokat és melynek hatása erősebb és diadalmasabb, mint a medve.

Gamberoni Margit

100 ÉVES A NÉMET SZERZETES RENDFŐNÖKÖK EGYESÜLETE

Würzburgban ünnepi nagymisén emlékeztek meg a német szerzetesrendfőnökök egyesületének száz éves fennállásáról. Sodano bíboros, vatikáni államtitkár üzenetében az eddigi együttműködés szorosabbra fűzését sürgette a különbözőségek megőrzése mellett. A megemlékezésen a német püspökkari értekezlet elnöke, Karl Lehmann püspök mondott beszédet, amelyben visszapillantott az 1898 nyarán alapított egyesület történetére. Egy profán esemény adott okot az alapításra: a berlini Gyarmati Múzeum a misszionáriusokat arra szólította fel, hogy járuljanak hozzá tevőlegesen egy nagyszabású kiállítás megrendezéséhez. Ennek keretében mutatták be a hit terjesztése érdekében kifejtett tevékenységüket Németország akkoriban még igencsak kiterjedt gyarmatain. Az időközben boldogáavatott Arnold Janssen atya, a Szepli Hitértörönd alapítója szervezte meg a misszióvezetők közötti eredményes együttműködést, ami nem csak a kiállítás megrendezésére korlátozódott, hanem a további elmélyült kapcsolattartást is szavatolta. 1898 őszén megtartották első értekezletüket, amelyen már külön témaként foglalkoztak az egyház, az állam és a missziós tevékenységet érintő kérdésekkel. A résztvevők kezdettől fogva hangsúlyozták, hogy magánjellegű összejöveteli tartanak, noha az 1912-ben rendezett találkozón okmányba foglalták a hatóságok és a szerzetesrendek közti együttműködés feltételeit. A világháború ugyan visszavetette működésüket és a békeszerződések következtében a misszióstevékenység is módosult, de a harmincas évek elejéig – főként a

férfirendek – komoly virágzásnak indultak.

A Katolikus Napok szervezésébe is bekapcsolódtak és egyre nagyobb figyelmet szenteltek a laikus-képzésnek is. Az egyesületet hivatalosan 1927-ben jegyezték be, mint jótékonyági intézményt, de a náci idők egyházellenes politikájának következtében – nem sokkal Hitler hatalomra jutását követően – törölték a bejegyzést. Ennek ellenére a rendfőnökök időről-időre összejöttek és bekapcsolódtak a szerzetesek ügyeivel foglalkozó bizottság munkájába. A bizottság – mint egy nemrég megjelent történelmi dokumentumkötet is bizonyítja, – az antifasiszta ellenállás egyik központjává vált. Az 1941-ben létesített regionális tagozatrendszer nagymértékben hozzájárult a háború utáni újjáéledés biztosításához. Eleinte a nácik által kisajátított egyházi javak visszaszerzése volt a fő feladat, de később már külön folyóirat kiadására is sor kerülhetett. Rendszeressé váltak a rendfőnökök évi találkozói és az Egyesület taglétszáma idén már eléri a 98-at. De nem csak számban gyarapodott, hanem feladatvállalásban is, hiszen jelenleg közel 550 kolostor lakójának ügyeit kell intézniük és emellett folytatják a húszas években elkezdett laikusképzést és új utak keresését a szerzetesi élet modernizálására, hogy tevékenységükkel még jobban szolgálhassák a társadalom változó igényeit. Így válhat az immár egy évszázada fennálló egyesület a keresztény élet egyik tartó-oszlopává – mondotta ünnepi beszédében Karl Lehmann püspök.

M. GY.

SZÁJRÓL – SZÁJRA

Vidám történetek

Szent Gellért és a magyar népdal

Szent Gellért püspök egyszer valamelyik hívének védelmére a királyhoz utazott. Éjszakára megszállt egy erdőben fekvő jószágban. Éjjel körül egyszerre valami zajt hall és kérde: mi az. Mondják neki: őrlenek. Eközben pedig egy kézi malmot hajtó asszony énekelni kezd odakint.

A püspök azt mondja kísérőjének:

„Hallod-e Walthert, hogyan szól a magyarok szimfóniája?” És nevetnek mind a ketten. Az asszony pedig csak dalolt. A püspök már lepihent az ágyba, de megint megszólalt: „Walthert, micsoda melódia ez, mely áhítatos olvasmányomban háborgat?”

„Ez dal” – feleli amaz – „az asszony pedig, aki énekel, szolgáló e házban és gazdájának búzáját őrli. Mert itt másféle malmok nincsenek.”

„Hát miféle malom ez?”

„Kézi malom; úgy forgatják embererővel.”

„Bizony sokat kell fáradni!” – szólta a püspök. „Ki nem csüggedne el a sok munkában, ha nem volna dal! Boldog az az asszony, hogy ilyen jókedvűen, zúgolódás nélkül végzi nehéz szolgáló munkáját!”

A malmot forgató dalos cselédnek pedig jókora pénzájándékot küldött. (Szent Gellért legendája alapján)

Róka fogta csuka, csuka fogta varga, varga fogta mind a kettő

Egyszer Rákoson kiment a róka a patakhoz rákászni. A rókának az a mestersége ilyenkor, hogy a farkát a vízbe dugja, mikor pedig a rák belekapaszkodik, kirántja a rákot, fához veri, összetöri, úgy eszi meg.

De most az egyszer csuka talált a róka „horgára” kerülni. A róka hirtelen elkapta a csuka szájának a felső részét, a csuka viszont belekapaszkodott a róka alsó állkapcsájába, aztán így maradtak egymásba harapva, mert egyik sem akarta elereszteni a másikat.

Arra ment egy óbudai német varga, meglátta a két küzdő állatot, elfogta őket – s mert a róka a csukát, a csuka a rókát még most sem akarta elbocsájtani – föltette magában, hogy ezt a különös természeti furcsaságot elviszi Mátyás királyhoz, mert ő felségének kedve telik az ilyesmiben.

De az igazságos királynak is voltak rossz cselédei. Ilyen volt két ajtónálló, kik a szegény embereket csak úgy bocsájtották a fejedelem elé, ha a várható ajándék egy részét eleve nekik ígérték.

Az egyik ajtónálló mindjárt felét kérte az ajándéknak. A jámbor, csak hogy bejuthasson, rögtön oda ígérte. A másik ajtónál azonban a másik ór állotta útját a vargának és szintén az ajándék felét kérte a bebocsájtásért.

Ilyenformán a vargának semmi sem maradt volna. Megígért azonban mindent s a király elé juthatott, kinek is ilyen szavakkal mutatá be különös ajándékát:

Róka fogta csuka, csuka fogta róka, varga fogta mind a kettő.”

A király jót nevetett a jámbor törekvésen s az állatokat gyűjteményébe téteté, udvarmesterének meg intett, hogy adjon valami jutalmat a vargának.

A varga azonban azt a különös kegyelmet kérte, hogy ne adasson a király más ajándékot, mint száz pálcat.

„Száz pálcat?” – kérdezte csodálkozva Mátyás. – „Hát mire való neked az a száz pálca?” „Nekem jó az a száz pálca, én szeretem a pálcat.” – hangzott a furcsa válasz.

„No, hát vágjatok neki a budai erdőkből száz mogyorófa-pálcat, hadd vigye el.”

„Nem, nem! – tiltakozott a varga – Nekem olyan kell száz, a minőt a deresen szoktak kifizetni.”

„Ha éppen úgy kívánod, legyen a tied.” – szólta a király és parancsot adott két testőrének, hogy „számlálják le a különös ajándékot.”

A varga megköszönte szépen s ment a két testőrrrel.

Az első ajtónál megállítá az ajtónálló, követelve az ajándék felét.

„Jer velem barátom a kifizető hivatalba, ott megkapod.” A másik ajtónál előfogta a másik, annak is az ajándék fele kellett.

„Te is jer a fizető hivatalba” – invitálta őt is.

A testőrök most értették meg a varga ravaszágát s levitték magukkal a két ajtónállót a „fizető hivatalba”, lekapták őket a tíz körmükről s az ajándék felét ötven botokban pontosan odaszámlálták nekik.

A király jót nevetett a tréfán, a vargát megajándékozta, a két ajtónállót pedig rögtön elbocsátotta, hogy a szegényeknek ne nehezítsék a hozzá bejutást.

(Jókai Mór írása után)

Solymár

Ne higgye senki, hogy Solymár falvának a neve onnan van, hogy ott tartották Mátyás király vörösvári vadaskertjének vadászszólyom állományát. Más az eredete annak a névnek... Aragóniai Beatrixet – mikor Mátyás király menyasszonya volt – szép és bölcs intelmekkel látta el gróf Carafa Diomedes, a tudós olasz. Egyebek között a szívére kötötte, hogy tanuljon meg magyarul. Így írt neki:

„Magyarország felé utaztadban minden nap lovagoljon valaki melletted, aki a magyar nyelvben jártas; ha pedig már oda érkeztlél, majd könnyen megtanulod a melletted levő szolgálóleányoktól.”

Beatrix meghallgatta és megfogadta Carafa Diomedes intését, megtanult magyarul, ha nem is tökéletesen. Mátyás királlyal mindig magyar nyelven beszélgettek.

A királyi pár egyszer a vörösvári vadaskertbe rándult ki. Útközben, hogy hogy nem, összeharagudtak és szóltanul lovagoltak egymás mellett. Mátyás nem volt az az ember, aki a békülést kezdeni szokta; de Beatrix sem engedett könnyen. Mire a vadaskert táján jártak, a harag még mindig tartott. Végre Beatrix megunt a hosszú hallgatást, rámosolygott urára és azt mondta neki kicsit selypítő olaszos nyelven: „Ugyan, sólj már!” Mátyás elnevette magát a békülés öröme, a vadaskert ama részét pedig azontúl Solymárnak nevezette.

Aki nem hiszi, járjon utána...

Válogatta: Ramsay Győző

AZ ÉLET KÖNYVÉBŐL

FRANCIAORSZÁG

LYON

A keresztség szentségében részesültek: Lopez Thomas, L. Patrick és Péter Ilonka fia, Pertuis-ben; Caragnon Kristóf, C. Francois és Vértessy Zsuzsanna fia, Annecy-ban; Cavalli Mátyás, C. Francois és Gyorgyovich Éva fia, Budapestben; Rué Benjamin, R. Franck és Perrin Bernadett kislánya, Szabó Éva unokája, La Genête-ben; Pencz Edward ill. Chapuy Elliot Lyon-ban; Fischnaller Morgen, F. Patrick és Céline Zammit leánya, Szabó Klára unokája, Lozanne-ban; Elekes Karoline, Vénéieu-ben, Urfer Stephanie, U. Alain és Elekes Aranka leánya, Auribeauban; Cantet Gaël és Christelle, C. Gilles és Bartha Mireille gyermekei Mougins-ban.

Örök hűséget fogadtak egymásnak: Péter Lau renc és Laydevant Jean-Francois, Chavanne-ban; Prohászka Jean-Pierre és Pradier Laurenc, Lyonban; Elekes Lactitia és Robin Christophe St. Savin-ben.

Az örök hazába költöztek: Barczané, született Györök Terézia 92 éves Lyonban. Havasi László 60 éves Lagnieuban; Pousereau Fernand-né született Horváth Mária 87 éves, Villeurbanne-ban; Felker János 73 éves Bourgoin-Jallieuban; Hrska János 84 éves Lyonban; Koncz József 77 éves Villeurbanne-ban; Tolnai Imre 56 éves, St. Maurice-de-Beynostban; Hegedűs Sándor, marista testvér, 84 éves, Varennes-sur-Allier-ben; Vastag Ferencné, született Detki Rozália 86 éves Lyonban, Tobin William-né született Csajka Ida 84 éves Cannes-ban, Wittek István 81 éves, Vaulx-en-Velin-ben; Elekes Lajos 75 éves Bourgoin-Jallieuban, Kriks Barbara 84 éves Nizza-ban; Csóka János 60 éves Décines-ben, Tóth János, 71 éves, St. Nitzier-de-Fornasban; Zsombok Mihály 55 éves, Meyzierben; Kis Ferenc 73, Villeurbanneban. Nyugodjanak békében!

PÁRIZS

Keresztelések: Klein Gerard Lehel Ales Gilles Árpád, K. Romain Paul és Guidez Anne Claire Colette-Maria fia 1998 május 21-én, Szerdahelyi Mayuko Klára, Sz. István és Shirasaki Reiko leánya 1998 május 31-én; Vajasinovic Alexandre István, V. Branislav és Laczkó Zsuzsanna fia 1998 június 7-én.

Elsőáldozók: Bakonyi Adrien ill. Klein Lehel Créteil, 1998 május 21-én.

Az örök hazába költöztek: Buják Lajosné, 1998 május 19, Kolczonay Ervin 1998 június 24-én (Vajdahunyad 85 éves); Boulord Marguerite, Irvy sur Seine 1998 március 20; Mazowiecki Borislav, 1997 december 2; Korény József, Clermont-Ferrand, 1998 július 8; Mlle. Herda Edina, Canada/Torontó 1998 június 6. (Budapest, 29 éves).

NÉMETORSZÁG

ESSEN

1998 augusztus 12-én tragikus körülmények között hunyt el, 37 éves korában, Kalász Tünde. Gyászolják szülei, magyar, német barátai és ismerősei. Szeptember 7-én volt gyászmise a St. Teresia vom Kinde Jesu templomban, Oberhausen-Sterk-rade-Schmachendorf, Mergelkuhle 1-ben. Mise után helyezték hamvait örök nyugalomra az oberhauseni temetőben. Nyugodjék békében!

KASTL

Dóri Beatrix és Moosheimer József, okl. mérnök házasságot kötöttek 1998 július 11-én Ingolstadtban, a katolikus Weiche-ring-i templomban. Beatrix szülei augusz-

tus 30-án ünnepelték házasságkötésük 40-ik évfordulóját. Isten éltesse mindannyiukat!

KÖLN

Egyházközösségünk halottai: Németh Ferenc augusztus 2-án, temetése aug. 11-én volt Kerpenben; Czigány Jolán, 1998 augusztus 17-én Köln-Longerich-ben, Lapáti József, 1998 augusztus 20-án Koblenz-ben.

Elsőáldozás: Schupler Blanka először járult szent áldozáshoz augusztus 23-án magyar szentmisénk keretében Münsterben.

Halottunk: Tragikus hirtelenséggel, motorbalesetben elhunyt a 20 esztendő **Lendringer Péter** a Bielefeldi Hefner család tagja. 1998 július 10-én temette az „Unsere Liebe Frau” káplánja. Plébánosunk magyarul mondott vigasztaló búcsúbeszédet és a sírnál rövid imát. Isten nyugosztalja és nyújtsa vigasztalást a gyászoló családnak. Szeptemberben a bielefeldi szentmisét érte ajánljuk.

BELGIUM

Búcsú Margit nővértől

A „kereszt leányai” kongregáció tagja volt és éppen Nagypénteken, Urunk kereszt-halála napján temettük el Margit nővért (a „nővérkét”). Fiatalon, még az első világháború után szakadt el családjától és hazájától, s a szerzetesi életet választotta. Annakidején mint ápoló nővér a Genk-i kórházban nagy szeretettel gondozta, ápolta a beteg magyar bányászokat. Később is csak úgy emlegették: a magyarok „segítő angyal” a A szükség éveiben osztotta a ruhaneműt, nagy csomagokat küldött hazafelé s a hazalátogatók kocsijait is megrakta. Sok hálával tartoznak neki a magyarországi plébániák is. Sokszor vett részt a Banneux-i zárandoklatainkon. 50 éves szerzetesi jubileumát egész Belgium magyar hívei együtt ünnepelték. A Benelux államok főlelkésze, Dobai Sándor temette és megható beszédben vett búcsút Margit nővértől.

(A Liege-i Lelkesi levélből).

MAGYAR KÖZPONT NÜRNBERGBEN

Jézus szíve, 1998. június 19-e a bamberg-eichstätt-regensburgi püspökség területén élő magyarság számára fontos eseményt hozott. E napon szentelte fel Bárány József plébános a Misszió találkozási központját Nürnbergben a Harmoniestr. 28/a második emeletén. Új magyar központunk hosszú évek vágyainak beteljesülése, de egyben a bambergi érsekségnek a magyarok iránt tanúsított jóindulatának gyümölcse is. Bárány József és munkatársai sokhónapos előkészítő munkája nyomán nyithatta meg a központ kapuit. Egy kb. 45-50 ember befogadására alkalmas kápolna, ami egyben ugyanannyi létszámot befogadó csoport-munkaszoba is, egy kényelmesen 25 személyt befogadni képes terem és egy irodaszoba, valamint egy teljesen berendezett konyha nyújt mostantól fogva lehetőséget, teret magyar találkozókra.

Bontakozzék ki e frissen felszentelt nürnbergi központban buzgó lelki és pezsgő honi élet Isten dicsőségére és a Nürnberg és környékén élő magyarság javára.

Gamberoni Margit

VASMISÉS JUBILEUM BÉCSBEN

Részlet a Deutsche Ordenskirche-ben 1998. június 28-án tartott ünnepi szentmisén elhangzott beszédből

... Ritka évfordulót ünnepeltünk ma, ezen a vasárnapon. Dr. Gianone Egon pápai prelátus pappászentelésének évfordulóját ünnepli közöttünk. Ennek az évfordulónak a neve: *Vasmise*. Gianone Egon 1933 július 16-án, Kármelhegyi Boldogasszony ünnepén, részesült a pappászentelés kegyelmében. Papi életének legszébb állomásai: ezüstmise, aranymise, gyémántmise, majd a 65. évfordulón vasmise.

Budapestben 1910 június 20-án született. Szemináriumba lépett, Bécsbe került és életének nagy részét itt töltötte. Előbb a Pázmáneum vicerektora, majd Lepold prelátus halála után rektora. Ma is közöttünk él papi otthonban. Isten megadta neki azt a kegyelmet, hogy ma emlékezessen és az Úr oltáránál megújíthassa Urunk Jézus Krisztus áldozatát és mi ezen az ünnepen részesülhetünk vasmisés áldásában (...).

Nem faggattam ki Egon atyát, de a személyes tapasztalatom mutatta hosszú éveken át, hogy papi szolgálatában mindenkor kész volt helytállni embertársainak ügye mellett. 65 éven át az élet sokféle arca mutatkozott előtte. Háború, építés, menekültek, gondokkal küzdők, bánatok, örömei; mindközött becsülettel, készséges lélekkel igyekezett helytállni. Bármikor kértem tőle valamit, soha nem tagadta meg, még betegen is vállalta, hogy gyónatószékre jön! Szinte jelszavá lett az utolsó években nála: Várj, megnézem a naptáromat...

A jó Isten tegye a koronát arra az „Igenre”, amelyet 65 évvel ezelőtt mondtál ki és áldott legyen szolgálatod, amíg Isten enged. Ünnepi öröm járja át szívedet és legyen papi szolgálatod Isten dicsősége-re...

Hegyi György plébános

MAGYAR KARITÁSZ – HÍR

A Magyar Karitás az egyházmegyei karitás igazgatók őszi értekezletét a kaposvári egyházmegyéhez tartozó Balatonfenyvesen tartja 1998. szeptember 9.-11. között. Az évenként kétszer, ősszel és tavasszal megrendezésre kerülő kétnapos találkozók célja az általános információkon kívül az is, hogy egyes egyházmegyék munkáját kölcsönösen a helyszínen megismerve helyet kapjon a tapasztalatcseré, a szorosabb, egyházmegyék közötti együttműködés is. Az egyházmegyei karitás igazgatók összejevételét meglátogatta a Magyar Karitás püspök elnöke, dr. Takács Nándor, székesfehérvári megyéspüspök és a vendéglátó egyházmegye püspöke, Balás Béla is.

MAGYAROK A VAJDASÁGBAN

Szakadatlanul rosszabbodik a kisebbségek helyzete 1990 óta a Vajdaságban, mert a hatóságok egyáltalán nem tartják tiszteletben a nemzetiségi nyelvhasználatra, és az anyanyelvi oktatásra vonatkozó előírásokat. Szakértők szerint a kormány szüntelenül arra hivatkozik, hogy a kisebbségi jogok tekintetében a legmagasabb európai mércét alkalmazza. Ez valójában igaz is, ám azt kevesen tudják, hogy e mérce azon kötelezettségek minimuma, amelyben a kormányok meg tudtak egymás között állapodni. A délszláv háború kitörése előtt néhány hónappal, 1991 tavaszán tartott legutóbbi népszámlálás szerint kereken 350 ezer

magyart írtak össze a Vajdaságban. Közülük az elmúlt években, a harcok idején – a délvidéki magyar szervezetek adatai szerint-mintegy 40 ezren, elsősorban fiatalok menekültek külföldre a katonai behívó és a kilátástalanság elől. MN

MEGNYÍLT „AZ ÖREG ISKOLA” ALSÓÖRBEN

A burgenlandi magyarok örömmel közlik, hogy több éves felújítási munkálattal sikerült az ún. „öreg iskolát” Alsóörben, mely műemlékvédelem alatt áll, olyan állapotba hoznunk, hogy hivatalosan is megnyithattuk.

Rendelgetése nem csak az, hogy az egyházközség otthona legyen és a község egyesületeinek rendelkezésére álljon, hanem mint a Burgenlandi Magyar Kulturális egyesület Magyar Intézetének „dokumentációs központja” a burgenlandi magyarok első „magyar háza” szolgálja a maroknyi őslakós magyarság jelenét és jövőjét.

1998 szeptember 18-án, pénteken du. 16 órakor dr. Paul Iby kismartoni megyéspüspök és dr. Várszegi Asztrik pannonhalmi főapát megáldották az épületet. Burgenlandi vonatkozású festményekből kiállítás nyílt meg; zene és néptánc számokkal rövid kulturális műsorra is sor került. Az ünnepség másnap szeptember 19-én este 19.30-kor változatos és szórakoztató kulturális esttel folytatódott.

Galambos Irenéusz OSB

ŐSSZEL

Részlet

(...) Oda van a szép nyár, oda!
A természet lassan kihál:
Nincs többé nagyszerű csoda,
Többé se' napfény sem vihar;
Pacsirta sem szánt, csalogány
Nem zöngi dalját este, reggel;
Nincs délibáb... Jer Ossián,
Ködös, homályos énekeddel.

Egyhanguság, egyformaság;
A nappal egy világos ég;
Nem kék az ég, nem zöld az ág,
Menny, föld határán semmi kék;
Csak sír az égbolt ezután
Örök unalmu lanyha cseppel,
Mig szétolvad... Jer Ossián,
Ködös, homályos énekeddel.

Oh, jer, mulattass engemet,
Hünyő dicsőség lantosá;
Érdekli mostan lelkemet
Borongó ég, kihalt tusa,
Emlékhalom a harc fián,
Ki az utolsó közt esett el,
Remény nélkül... Jer Ossián,
Ködös, homályos énekeddel.

Felhőid és zúgó szeled,
A zizegő haraszi, mohar,
Magános tölgy a domb felett,
Bolyongó tűz, hullámmoraj, –
Ez, a mit lelkem most kíván!
Enyésző nép, ki méla kedvvel
Multján borong... Jer Ossián,
Ködös, homályos énekeddel.

Kinek sötétes éjjelen
A hős apához költözött
Daliák lelke megjelen,
Alánéz bús felhők között
És int feléd: „jer, Ossián,
A holtakat miért vered fel?
Nincs többé Caledonián
Nép, kit te felgyujts énekeddel.”

Arany János (1817-1882)

ÖRÖMHIR A SZÉKESFEHÉRVÁRI PROHÁSZKA PLÉBANIÁTÓL!

A székesfehérvári Plébánia Orgonabizottsága örömmel közli, hogy a németországi Aachen városából ingyen kapott 29 regiszteres, 31 millió forint értékű orgona felszerelését május 4-én egy hatagú szakember csoport megkezdte. Az orgonát múlt év novemberében a Hungarocamion segítségével hazahoztuk, majd egy orgonaépítő szakcsoport megtisztította és összeszerelte. Az orgona felszerelésének idő-pontját később közöljük.

Köszönjük minden önzetlen adományát az orgona ügyben. Jelenleg még 175 ezer forint hiányzik. Kérjük híveink további támogatását az alábbi címre:

Prohászka plébánia, H-8000 Székesfehérvár, Kaszap István utca 1. Telefon: 06-22-316 254.

Kérjük, hogy a Kaszap István sírját megtekintendő csoportok 1-2 nappal érkezésük előtt telefonon jelezzék látogatásukat.

„Élet a Lélekben”

A müncheni Katolikus Magyar Misszió szemináriumot rendez a „Szentlélek szerepéről az ember Életében” hétfő esténként 19.30-21.30 óráig.

A szeminárium szeptember 21.-én kezdődött és november 23-ig tart (nov.2-a, halottak napja kivételével). Helye: a németországi Magyar Katolikus Főlelkész, 80336 München, Landwehrstr. 66/4.

Érdeklődni lehet: Varga Péternél, a müncheni Magyar Katolikus Misszió lelkipásztori munkatársánál,

telefonon: 089/98 26 37 (Oberföhringer Str. 40)

Minden érdeklődőt szeretettel várunk!

„TÉTENY” Ungarische Spezialitäten Kreitmayerstr. 26 - 80335 München Telefon: (089) 1 29 63 93.

Badacsonyi Szürkebarát	DM 7,80
Debrői Hárslevelű	6,80
Etyeki Chardonnay	8,80
Villányi Rosé, Kékóportó	8,80
Villányi Kékfrankos	9,80
Villányi Cabernet	10,80
Egri Bikavér	7,50
Tokaji Szamorodni	12,50
Tokaji Asszú 3 puttonyos	16,50
Tokaji Asszú 4 puttonyos	20,—
Kecskeméti barackpálinka	29,—
Unikum	29,—
Egri cseresznyepálinka	25,50
Diólikőr	0,5 liter 14,50
Címeres barackpálinka	33,—
Sárgabarack-, Málnalikőr	0,5 liter 13,50
Tarhonya, kocka, laskatészta	1 kg 7,—
Május-, véres hurka, disznósajt	13,—
Tokaszalonna	15,—
Füstöltzalonna	12,—
Friss kolbász	15,—
Házi kolbász	17,—
Téliszalámi	33,—
Szegedi szalámi	30,—
Csabai, Gyulai	27,—

KIADÓHIVATALUNKNÁL KAPHATÓ VIDEOKAZETTÁK:

Apor Vilmos élete	DM
30 perces film, megjelent Apor Vilmos boldoggáavatása alkalmából. magyarul, dr. Szabó József összeállításában.	VHS-PAL 25,—
Teréz - egy közülünk	
35 perces film, megjelent Lisieux-i Szent Teréz halálának 100. évfordulójára. VHS-PAL	25,—
Árpádházi Szent Erzsébet élete	
magyarul vagy németül, 40 perces film, VHS-PAL	25,—
Lourdes	
50 perces film VHS-PAL	30,—
Lourdes-i csodák és gyógyulások	
Dokumentumfilm hat csodásan meggyógyulttal; 90 perc, VHS-PAL	30,—
KAZETTÁK:	
Lourdes és az evangélium, vigasztalások.	
Rádiós magyar nyelvű kazetta, 60 perc.	10,—
Lourdes-i üzenet - elmékedések	
dr. Szabó József összeállítása	10,—
KÖNYV:	
Lourdes-Bernadett nyomdokain	
(kb. 140 színes képpel)	25,—
Megrendelhető:	
Ungarische Katholische Delegatur Redaktion Életünk Landwehrstr. 66, D-80336 München	

APRÓHIRDETÉSEK

Budán közel a várhoz és a metróhoz, modern garzonlakás hazalátogatóknak kiadó. Telefon: 01 341 46 24 vagy 091 743 20 34 (Sváj).
Röviden bemutatkozom. Feik Henrik 54-éves, 170 cm magas, özvegy, festő-tapétázó szakmester vagyok. 11 éves fiammal együtt rendezett anyagi körülmények között élek. Sokat járok Magyarországra, ezért magyar kapcsolatot keresek. Válaszlevelet címemre kérek: D-71732 Tamm, Heilbronner Str. 50, telefon: (7141) 601732

60 éves asszony korban hozzáillő, melegsívű társat keres, aki szintén keresi a megértést és a szeretetet. Válaszlevelet „Megértés és szeretet” jellegre a kiadóba várok.

Budai kertés villában újonnan kialakított két-szobás ill. másfél szobás, bútorozott komfortos lakások kiadók 40 DM/lakás, naponta. Parkolás zárt kertben, Telefon: 00-36 1 202 30 25.

Münchenben szeretném a tarokk- és doppelkopf-kört megerősíteni! Telefon: 089/5808368.

Idős, kellemes megjelenésű, úriasszony keres házasság céljából intelligens, korrekt urat 79-től lehetőleg D-NRW vagy NL-Limburg környékén. Válaszokat „Magányos” jellegre a kiadóba kérek.

Magyarországon, dél-alföldi ingatlaniroda hazatelepülők részére kedvezményrel vállal teljes körű ingatlanközvetítést valamint ügyvédi képviselést. 6720 Szeged, Dugonics tér 12. „Katolikus ház”,
Tel./Fax: +36 30 958 97 33/+36 62 31 22 34.

Nemzetközi műsorral szolgáltató a Piroska Jonas Duo. Szórakoztató, hangulatos, magyar zene minden alkalomra.
Telefon: (D) 07 11 / 640 31 95.

GÖDÖLLŐ mellett, Szada legszebb részén, 25 km-re a Budapesttől, panorámás, közművesített, 3500 nm-es telek 40 nm-es téliésített, komfortos faházzal eladó. Irányár: 48.000 DM.
Érd.: (H) 0036-20-927 44 24.

ERDÉLYBE utazás luxus-kisbusszal kívánt helységekre. Ideális nyugdíjasoknak és utazóknak sok csomaggal. Utazás Bükkre, Hévíz vagy Budapestre. München: Tel./Fax: (D) 089/69 99 85 17, 089/67 056 18 vagy 0172/84 252 88.

Budapesten, XI. kerületben, 30 éve épült 100 nm-es családiház -1358 nm-es telekkel eladó. Érdeklődni este 10 óra után, telefon: (H) 1-246 48 97.

MAGYAR BOROK, PÁLINKÁK NAGY VÁLASZTÉKBAN!

Olesó áron raktárról - kérje árlistánkat!
JOSEF UDVARHELYI, Tel.: (0911) 4 72 01 50.
KEPLERSTR. 2, D-90478 NÜRNBERG

MAGYAR NYELVŰ SZENTMISÉK

Kedves Olvasóink, időnként közöljük a magyar lelkészségek telefonszámát és címét, ahol érdeklődni lehet a szentmise helye és ideje után.

AUSZTRIA
Bécs: Ft. Hegyi György, Ung.Röm.Kath. Seelsorgeamt, Döblergasse 2/30b, A-1070 Wien, Tel.: 0043/1/526 49 72
Pázmánium, Rector Veres Árpád, Szentmise: minden Szombat este 18.00,A-1090 Wien, Boltzmanngasse 14, Tel.: 0043-1-317-36-56,

Burgenland/Alsódrött: Pfarraamt Unterwart, Ft. Dr. Galambos Ireneus OSB, Tel.: 0043/33/527 108

Grác: Szentmise minden vasárnap d.e. 10 óra-kor Griesplatz 30. sz. alatt a Welsche-Kirchben, Schönaugürtel 41, Ft. Kormos Gyula lelkész, Ugri Mihály gondok, Tel.:0043/316/68 35 08;

Linz: Ft. Bolla Jenő, Ung. Röm. Kath. Seelsorgeamt, Hafnerstr. 28, A-4021 Linz, Tel.:0043/732/7610-2396

ANGLIA
London: Rev.Mgr. Tüttő György főlelkész, Dusten House, 141, Gunnersbury Avenue, GB-London W3 8Le, Tel.: 0044/81/992 20 54

BELGIUM
Brüsszel: P. Posta Benjamin O.F.M., Mission Catholique Hongroise, rue de l'Arbre Benit 123, B-1050 Bruxelles/XL/, Tel.:0032/2/6485336,
Liege/Luxemburg: Ft. Dobai Sándor főlelkész, Amonier Hongroise, Rue des Anglais 33., B-4000 Liege, Tel.: 0032/04/2233 910

DÁNIA
P. Horváth Kálmán SJ főlelkész, Stenogade 4, DK-1616 Kfbenhavn, Tel.: 0045/31/21 85 88

FRANCIAORSZÁG Párizs: P. Dr. Ruzsik Vilmos CM, Ft. Molnár Ottó, szentmise minden vasárnap 11-kor Mission Catholique Hongroise, 42, rue Albert Thomas, F-75010 PARIS, Tel.: 0033/1/42086170
Dél-Franciaország:
Ft. Fülöp Gergely, Mission Catholique Hongroise, 74 rue du Grand-Roule, F-69110 Ste Foy-les-Lyon, Tel.: 0033/7/850 16 36

Bécsben központi helyen szállást kínál nemdohányzóknak a PAP Penzió. A-1060 Wien, Mariahilferstr. 71/25, Tel.: 0043-1-5 86 50 41.

40 éves, egyedülálló (vajdasági magyar) férfi független hölgy ismeretségét keresi. Jellege: „Württemberg”.

Betegápolást, vagy házvezetést bentlakással vállalnék magyar családnál.
Telefon: (H) 0036/ 53-35 13 00.

ZSOLNAY és HOLLÓHÁZI porcelán közvetlenül a gyártól, kizárólagos terjesztési joggal. Telefon/fax: (D) 0711 516 593.

BEATRIX PANZIÓ H-1021 Budapest, Széher út 3. Tel./Fax: 0036-1-3943-730 és telefon 0036-1-2750-550. Szeretettel várjuk családias panzióknak, zöldövezetben, de közel a centrumhoz. Szállodai színvonal - zárt autóparkoló.

Szamosi József új könyvei: EMLÉKEZTETŐ I.

Előadások, tudósítások, alkalmi frások - Múltidézés - Három játék rádióra - magyar cserkészlet nyugaton, stb. 155 old.

EMLÉKEZTETŐ II

Megemlékezések, arcképek Erdélyi József és költészete - Emlékeim Gyórfy Istvánról - Magyar zarándoklatok Máriacellbe stb. 220 old.

Tisia - München 1997

SZERELMES NAPLÓ - DE HOGYAN TOVÁBB?

Napló 1946-ból, levelek, képek, rajzok Tisia München 1997

Egy-egy könyv ára portóval 30,- DM (csekken vagy bankjegyben)
Megrendelhető a szerző címén:
Elektrastr. 7/b. 81925 München

Megjelent!

Apor Vilmos élete

dr. Szabó József új videofilmje, Apor Vilmos boldoggáavatása alkalmából.30 perc VHS-PAL
Ára 25,- DM
Megrendelhető kiadóhivatalunknál.

● HIRDETŐINK FIGYELMÉBE! ●

Hirdetéseket csak a hirdetési díj befizetése után közlünk!

ÉLETÜNK

Szerkesztőség és kiadóhivatal
Magyar Katolikus Főlelkész
Landwehrstr. 66 · 80336 München
Telefon: (089) 5 32 82 88
Telefax: (089) 5 32 82 45 / 5 43 81 47
E-mail: 08953282-0001@-online.de
(Ungarische Delegatur)

Felelős kiadó:
a Magyar Katolikus Főlelkész
Főszerkesztő: dr. Cserháti Ferenc
Felelős szerkesztő Fejős Ottó
A szerkesztőbizottság tagjai:
dr. Frank Miklós, Ramsay Győző,
Szamosi József (olvasó és tördelő szerkesztő) és Vincze András.

Redaktion und Herausgeber:
Ungarische Katholische Delegatur
Landwehrstr. 66 · D-80336 München
Telefon: (089) 5 32 82 88
Telefax: (089) 5 32 82 45 / 5 43 81 47
Chefredakteur: Dr. Cserháti Ferenc
Verantw. Redakteur: Ottó Fejős
Abonnement: DM 25,— pro Jahr und nach Übersee mit Luftpost DM 40,—

ELŐFIZETÉS:

Az életünket a helyi magyar lelkészek terjesztik, ők küldik szét, náluk is kell előfizetni! Tengerentúlra, vagy ahol nincs magyar lelkész,

oda a kiadóhivatal küldi az újságot.

1 példány ára: 2,50 DM

Előfizetési ár egy évre DM 25,—

vagy ennek megfelelő valuta.

Tengerentúlra légipostával DM 40,—

Lapzárta minden hónap 10-én.

Hirdetéseket csak 10-ig fogadunk el.

Postbank München:

Konto-Nr.: 606 50-803 - BLZ 700 100 80

Katholische Ungarnseelsorge,

Sonderkonto „Életünk”.

Erscheint 11 mal im Jahr.

Satz: GRAPHOS GmbH

Landwehrstr. 39, 80336 München

Tel. (0 89) 55 34 44

Druck: AMPER DRUCK GmbH

WERBE-DRUCK Verlag Hammerand GmbH

Hasenheide 11, 82256 Fürstenfeldbruck

Tel. (0 81 41) 61 01 20

Fax (0 81 41) 60 01 28

HIRDESSZEN AZ ÉLETÜNKBEN

Hirdetési díjak 1996 január 1-től:

Apró-, házassági-, általános hirdetés DM
ára soronként (kb. 40 bető) 7,—
Jellege portóval 7,—

Külön kívánásokat esetenként árazunk. üzleti-, nyereséges hirdetések soronként 10,—

Nagybetűs (kétsoros) sor 20,—

Kéthasábos hirdetés az összeg kétszerese.

Egymásutáni háromszori hirdetés esetén

10 % kedvezmény

Egymásutáni hatszori hirdetés esetén

20 % kedvezmény

Egy évi hirdetés esetén

25 % kedvezmény.

Hirdetések határideje minden hónap 10-e,

b e f i z e t v e !

A HIRDETÉSEK SZÖVEGÉÉRT, STÍLUSÁÉRT A SZERKESZTŐSÉG NEM FELEL !

HIRDETŐINK FIGYELMÉBE !

Befizetéseket és átutalásokat postacsek-kontónkra kérünk! Kath. Ungarn-Seelsorge München - Sonderkonto: Postbank München, Konto-Nr.: 606 50-803, BLZ 700 100 80.

EURÓPAI, NÉMETORSZÁGI OLVASÓINK FIGYELMÉBE!

AZ ÉLETÜNK előfizetési árát kérjük helyi terjesztőinkkel (misszióinkkal) rendezni! Csak a kiadóhivatalból postázott újságok előfizetését kérjük az „Életünk” müncheni postabank számlájára befizetni.

A szerkesztőség

AMERIKAI ÉS KANADAI ELŐFIZETŐINK FIGYELMÉBE !

Az ÉLETÜNK előfizethető terjesztőnkél: Joseph DANI, # 18-505 Edmonton Tr. NE AIR-DRIE, Alberta T4B 2J2. Canada. A címére küldött csekken feltüntetendő: „Életünk”. Kérjük szíveskedjenek a fenti címre, ne Münchenbe küldeni a csekkeket. Itt egyenkénti beváltásnál a 40,— DM-ből 8,— DM-et levonnak a bankban. Előfizetési díj egy évre 17,— US \$ + 13,— US \$ portó. A lapot továbbra is Münchenből postázzuk.

Beilagenhinweis: Zu dieser Auflage liegt zeitweise ein RUNDSCHREIBEN bei.
A KIADVÁNYHOZ KÖRLEVELET MELLÉKELTÜNK.

Dr. Schulte - Dr. Frohlinde, ügyvédi tanácsadás minden jogi kérdésben.
Schwarz Annemarie, hites tolmács és fordító német / magyar nyelven.
Tel.: 0211/44 22 40, Fax: 0211/44 28 16

● HIRDETŐINK FIGYELMÉBE! ●

Hirdetéseket csak a hirdetési díj befizetése után közlünk!

A szerkesztőség fenntartja magának a jogot, hogy rövidítsen a beküldött írásokon, leveleken.